ޔައުމިއްޔާ

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 26 ވަނަ ޖަލްސާ (23.06.2010)

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެއްވުން:

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ މިއަހަރުގެ 26 ވަނަ ޖަލްސާ އަށް ވަޑައިގެންނެވި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް އަޅުގަނޑު މަރުޙަބާ ދަންނަވަން. އަދި އިއްޔެ ވި ބޭފުޅުން ފާސްކޮށްދެއްވި އެޖެންޑާއާ ގުޅޭ ގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު ވެސް ބަޖެޓް ސަޕްލިމެންޓް ލިޔަން ފަށައިފިން. އެހެންވީމާ، އެ މަޢުލޫމާތުތަކާ ލިބުމުން ދިރާ މިންވަރަކަށް އަޅުގަނޑު އެ އެޖެންޑާ ތަޢާރަފް ބަދަލުގެނެސްދިނުން އެ މަޢުލޫމާތު ހުށަހަޅާލުމަށް ދާނަން. ދެން، މިއަދު އަޅުގަނޑުމެންގެ އެޖެންޑާގައި ފުރަތަމަ ކަމަކަށް މި އޮތީ އިދާރީ މަޢުލޫމާތު އެއް އޮތް ނަމަ އެ ކަމެއް ހުށަހަޅުއްވުން. ޝުކުރިއްޔާ.

ބިލެތްފަހި ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޙަމްޒާ ފާހަގަކޮށްލެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ބަރާބަރަށް ފާހަގަކުރަން މި ޙާލަތު ޖެނެރަލް ބަޔާ ގޮތުން އެބަ އޮތް އެންޓަރޕްރައިސަސްގެ މަޖިލިސް އެއް ހުށަހެޅިފައި ވާކަމަށް. އެކަމަކު ޝާމިލް އެބަ ރިޕޯޓްތަކުގައި، ތަފްސީލު ނޯޓް.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެއްވުން:

އާދެ، އަޅެ މި އެޖެންޑާ ނަންބަރު އައިޓަމް، އެ ފުރަތަމަ އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ލިޔުނީ އެ ތަންތަނަށް ކޮންފަރެންސް ހޯދަންވީމަ. ލިޔުނީމަ އަދި ސަބަބު އެއް. އެހެންވީމާ، މި އެޖެންޑާ ނަންބަރު 2 ގައި މި އިށީނ އަޅުގަނޑަށް ހިތަށް ޕްރެސް ކޮންފަރެންސް ހެން.

މުލަކު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝާހިމް އަބްދުލްޙަކީމް ފާހަގަކޮށްލެއްވުން:

އަޅުގަނޑު ސަޕްލިމެންޓަރީ ބަޖެޓާއި ގުޅޭ ކަންކަމުގެ ތަފްސީލު ހޯދި އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވާ މަޖިލިހަށް. މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގައި ދިރާސާކުރަމުން. މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ހަމަ ވަރަށް އަވަސްކޮށް ބަޖެޓުގެ ކަމަށް ކޮމިޓީ ތަފްޞީލުކޮށް ދެވޭތޯ ފެނިގެން 3 އަހަރުގެ މުއްދަތެއް ތެރޭގައި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ބޭނު ތަފްޞީލުކުރެވޭ ބަލައި ދެވެން ނުކުރެވޭ ކޮންސްޓިޓިއުޝަނަލް ކޮންސަރަން ހުށަހެޅޭ ޤާނޫނީ ހުށަހެޅި އެއީ. އެހެންކަމަށްވާނަމަ އިޤުތިސާދީ ޕްރޮފެސަރުން ބޭނުންވާ، ނޫނީ. އެކަން ފުރަތަމަ މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ބަލަންޖެހޭ ކަންކަންގެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އަޅުގަނޑު ސަރުކާރުން މިހާރު އެ ލިސްޓުގެ ތެރޭގައި އެކަން ހިމާޔަތްކުރުން މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ކޮމިޓީގައި ކުރީގައި ހިމަނާފައިވާކަމީ، ކޮމިޓީގައި ނުކުރެވި ހުރި ކަން

ކަންތައްތަކެއްގައިތޯ. މި ކަންކަން އަޅުގަނޑުމެން ބަލައިލަންޖެހޭނެ ހެން ހީވާތީ އަޅުގަނޑު ހަމަ އެ ސަބަބުން ސަރުކާރުގެ ގޮތުން ދަންނަވާލީ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ، އަޅުގަނޑު އެ ކަންތައްތައް ބަލައިލާނަން. އަދި އޭގެ ދަށުން ހަދަންޖެހޭ ގަވާއިދުތަކާ ހުރިހާ ގަވާއިދުތަކެއް ހެދިފައިތޯ ހުރި އިދާރީގޮތުން ދަނީ މިކަހަލަ ކަންތައް އަޅުގަނޑު ބަލައިލާނަން. ޝުކުރިއްޔާ، އަޅުގަނޑު އުޅެނީ އަދިވެސް ނަންބަރު 2 ނަ މި ދަނީ. އެއީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 210 ވަނަ މާއްދާ އާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 7/2007 ޕީޖީ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އައްޔަންކުރެއްވުމަށްޓަކައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފުރުއްވާފައިވާ ނަންފުޅު ދިޔައީ މަޖިލީހުން އެބަލައިގަތުމަށް ގެނެސް ދީން. އެހެންވީމާ، އެ ކަމާ ބެހޭ ކޮމިޓީ އަދި މި ކޮމިޓީ ކަމަށް ވާތީ މަޖިލީހުން ވަނީ މި މަޖިލީހަށް ފޮނުއްވާފައި 14 ޖޫން 2010 ގައި. ދެން، އަޅުގަނޑުމެން މި ސުންގަޑު އެއް ކަނޑައަޅާފައި މި އޮތީ 5 ޖުލައި. ކުރިން މި މަޖިލީހަށް ނިންމާފައި މަޖިލީހުގެ ރައީސަށް މިކަން އަންގަން. ދެން، އަޅުގަނޑުމެން ވިދާޅުން ތަންތަނުން މިހާރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި އޮތީ ޖަވާބުތައް ލިބިފައި. އޭގެތެރޭގައި މި އޮތީ ސުޕްރީމް ކޯޓު، ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން، އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަން، އެންޓިކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަން، ދެން މި އޮތީ ހައިކޯޓު. އެހެންވީމާ، މި ތަންތަނުން މި އޮތީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބިފައި. ދެން އެހެންވީމާ، ޤާނޫނުގައިވާ ޝަރުތުތަކާ، ޝަރުތުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ އެ ޝަރުތު އަޅުގަނޑަށް ހިފޭނެ އެ ބާރުގެ ހަމަވޭތޯން. އެއީ ސަފްޙާގައި އަދި މަޖިލިސް އެއް ހަދަންޖެހޭގައި އޮތީ ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ހިފޭ އެއީ ކޯޓު ކަހަލަ މަޖިލިސްތަކެއްކަން ނިމުންތަކަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެ ކަމާ ދޭތެރޭ ވަކި އެއްޗެއް ބެލުމަކަށް ނިންމާނަން ހެން. ދެން، އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ސިޓީގައި ވެސް އެބަ އޮވޭ މި ވަގުތު، އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަކޮށްލަން މި ވަގުތު ހިމެނޭގޮތަށް އެ ބަލާލުން ވެސް ނުވޭ. އެހެންވީމާ، އެ ތަނުގެ އޮންނާނީ ކުރިއަށް ހިނގައިދާނެތީ އެވަސް އުޅުނު ސަލާމަތް. ދެން އެ ނޫން އެއްވެސް ކަމެއް ނެތް. ދެން އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު އެދުން ވީ ބާރުވެރިން މި ނަންބަރާ ދޭތެރޭގައި ފުރިހަމައަށްވުރެ ގޮތަކާއި، މިކަން ކުރިއަށް ގެންދަންވީ ގޮތެއް ހަމަޖެހިދާނެ ނިންމުމަކާ ދެއްވުމަށް.

(ވޯޓުގެ ކަންތައްތަކާ ބެހޭ)

މުލަކު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝާހިދު އަބްދުލްޙަކީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

މި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ކަމުގެ މަޤާމަށް ރައްޔިތުން މަޖިލީހުން އިންތިޚާބުކުރާ ބޭފުޅަކީ އަސާސީ 7 ސިފަތަ ދަލުގެ މަޤާމަށް އިންތިޚާބުކުރާ ބޭފުޅެއް. ދެން، ޤާނޫނުއަސާސީގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ބޭފުޅާ ގޮތުން މި ގޮތްނުވާ އެ

ބާރުގާގެ ޕްރޮފެޝަނަލް ޓެކްނިކަލް ސާރވިސްގެ އިމްތިޔާޒު އެ ބޮޑުވާ އަޔާ އިމްޕީރިޝަލް ބޮޑުވަކަން ވާންވާން ކަމަށް. އެހެންވީމާ، އަދުލުވެރިކަން ގަބޫލުކުރެވޭ ގޮތުގައި މީގައި ބޭނުމަކަށް ވަނީ ހަމަ ވީމާ އިންސާފުވެރިކަމާ އެކުގައި އުކަން ކުރުވާނެ ޖޯން ރޯލްސްގެ ހަމަޖެހިފައިވާ ހަމަހަމަކަން. އެހެންވީމާ، ޖޯން ރޯލްސްގެ ނަޒަރިއްޔާ މި ނަޒަރިއްޔާތައް މި ތަރަށް އައިސްފައި ޖޯމާ އަދުލުވެރިކަން ސަރުކާރުތަކުގެ އަދުލުވެރިކަން ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ބަލައިގަތުމަށް މި ބާރުގާ އިންސާފުގެ ކޮންސެޕްޓަށް އަދުލުވެރިކަން ކޮންމެވެސް ކަހަލަ އިޖުތިމާޢީ ޕްރޮސެސް އެއް މިޔާ ގެންދަނީ ވާނެ.

އިޖުތިމާޢީ ޕްރޮސެސް އެއް ގެންދެވިފައި ދަން އާގެ އަޑުގައި އަދުލުވެރިކަން ފުރިހަ އެއްވެއް ރަޢްޔިތުން މަޖިލީހުގެ ދަށުން އެބޭފުޅުން ފުރިހަ ގޮތުގައި ވެއްޖެއްޔާ އެނގޭ އިންސާފުވެރި ގޮތަކީ މިކަން ކުރެވޭނެ. ދަން، އަދުލުވެރިކަން މިކަން ކޮންވައި ހަމަހަމަ މިންވަރު މުޢާމަލާތްތަކަށް ބާރުވެރި ޙައްޤުތަކަށްދޭތެރޭ. ދަން އެހެންނަމަވެސް، އެއާއެކު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވާ މިހާރު އާޚިރު ޖެނެރަލްގެ މަޤާމު މި އާލި ހަމަ އެންމެ ޝަރުޢީ ސިޔާސަތު އައިސްގައި. އެހެންނަމަވެސް، މި ބާރުގާ އަދި ވެސް ފުރިހަމަކަން މިކަން ކުރިއްވާން ކަމާއި އަދި ކޮށްޖެހުން ވެސް ޖިވަރުކަން ޕްރޮޖެކްޓް ނުވެ، މިކަން ކުރިއްވާ ގޮތް ކަމަށް އަދުލުވެރިކަން ތަފާސްކުރުން މި ބާރުގާ އިންސާފުކޮށްގައި މި ބާރުގާ ބާރު މަސްއޫލިއްޔަތު ގެންގުޅުއްވި ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް އިޖުތިމާޢީ ހަމަޖެހުން. އާގައި މުސާރަކަން ޖީރާކުރުމާއި، އިންސާނިއްޔަތާ މިކަހަލަ ކަންތައްތަކާއި ހުށަހެޅި. މީގެ ކުރިން މުޢާމަލާތްތަކުގައި ޖިސްބާނީ ބާރުވެރިން ދެނެގަތުމުގައި އިޖުތިމާޢީ ގެންގުޅުމުގައި ހުރި މިންގަނޑުތަކުގެ. އެހެންވީމާ، އަދުލުވެރި ސަރުކާރުތަކަށް ހަމަ އިންސާފުގެ އާއި ކޮންމެ ހަމަ އަދުލުވެރިކަން މި ބާރުގާ ބާރު ގެންގޮސް ހުރި މުޢާމަލާތްތަކާއި، އެއީ ސިޔާސީ އިޖުތިމާޢީ ޙައްޤުތަކާއި ސިޔާސީ އިޖުތިމާޢީ ގޮތުގައި ބަލައިގަތުމަށް މި އެއްބަސް ބާރުވެރިކަމުގެ އިޖުތިމާޢީ ހަމަހަމަކަން މިކަން ކުރިއަށް ގެންދަން އަދުލުވެރި ސަރުކާރުތަކަށް.

<u>އަޚުލާގީ ދާއިރާގެ ގެންބަރު މުޤައްރަރު ނާޒިއި ވާހަކަދެއްކުން:</u>

ސިޔާސީއާ މުޢާމަލާތު. ޖޯން ރޯލްސްގެ މަނާމަން ބާރުގާ ބުނުއްވެވުނު އަދުލުވެރިކަމުގެ މި ވަނީ އެނގޭ ނަމޫނާ ދެއްވައި. ދަން، އަދުލުވެރި ސިޔާސީ އުސޫލު މި އެއް ނަން މި އައި ޔައުމިއްޔާތު ވެސް. ދަން އަދުލުވެރި ނޫން އެ ދައުލަތް ވާހަކަފުޅަށް އަދުލުވެރި މުއައްސަސާތަކަށް. އައި އިޖުތިމާޢީ ކުރިއެރުން އަދުލުވެރިކަން އަބަދުވެސް އިޖުތިމާޢީ ކުރުވަނީ ޖިންސީ ތަފާތުކުރުން. އައި އަދުލުވެރިންނަށް ކުރިން ވެސް ވަރަށް ގާބިލު، ޔައުމިއްޔާ ހުރި ޖޯން ރޯލްސްގެ އެ މަޤާމުގައި ހުރި މަޤާމުގެ ނޫނީ ވަރަށް ނުފޫޒު ގޮތެއްގައި ކުރި ކަމަށް ސާބިތުވެ އެކަމަށް އާރު މިހުރި ވަރަށް އެ މަޤާމުން ވަޒީފާވީ. އެހެންވީމާ، އަދުލުވެރިކަން އެނގޭ ހަމައެކަނި މި ބާރުވެރި ފުރިހަމަ ނުވި މިސާލު އެ ހުރިހާ ކުރިއަށް އާދޭސް ޖިބުލާތުގެ އެ އެކަންޏެއް ނޫންކަން އެ ބަޔާންކޮށްދީ. އެ މީހާ އިންސާނިއްޔަތު ވެސް އެބަ ބަޔާންކޮށްދޭ. އަދި ކުރިޔަށްވެސް އަދި ވެސް. އެހެންވީމާ، މިހެން ހުރިހާ ވަރަށް ގިނަ

ކަސްރަތްތަކެއް މީގައި އިތުރަށް ވެސް އެބަ ހިމެނޭކަން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހަމަ ޔަޤީން އެ ހުށަހެޅުއްވީ ހުށަހެޅުއްވުމެއް ކަމަށް ވަންޏާ އެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން. އެހެންވީމާ، އެ ގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން މިހާ ކްރައިޓީރިއާތަކުގެ ސަބްޖެކްޓް އެ ކްރައިޓީރިއާތަކުގެ ދަރުސް ވިދާޅުވި ފަދައިން އިންޓަރވިއުކޮށް އަޅުގަނޑުމެން އެއަށް މާކްސް ދީ ދެން އޭގެ ފަހުން މުޅި އެވްރެޖެއް ހެދުމުން ވަރު އެކަން ވޯޓަށް ފޮނުވުން ވެސް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރާ ގޮތެއް ކަމަށް، އެ ވާހަކަ ދަންނަވަން. ޝުކުރިއްޔާ.

(ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު)

ބިލެއްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ހަމްޒާ ވާހަކަދައްކަވަން:

އަޅުގަނޑު ސާފުކޮށްލަން ބޭނުންވަނީ، ކިހިނެއްތޯ މި އެޕޮއިންޓްމަންޓް ޕްރޮސެސް ހިނގާނީ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވަން:

އާދެ މި ކޮމިޓީން ނިންމި ގޮތަކަށް އެކަން ހިނގާނީ. އެހެންވީމާ، ހަމަ ތި މެންބަރުން ހުށަހަޅުއްވާފައި އިންޓަވިއުކުރެވޭ މާކްސްޝީޓްތޯ، މާކްސްޝީޓުން ކޮބާ، މިހާރު ހާމިން ހުރަހަށްލެއްވި ނަޝީދު ތާއީދުކުރައްވާފައި އެބަ އޮތް ކޮންމެވެސް ކަހަލަ ވެއިޓިން އިވެލުއޭޝަން، ނޫނީ މިދަންނަވާ އިވެލުއޭޝަން ކްރައިޓީރިއާ އެއް ކަނޑައަޅައި އެކަށޭނެހެން ކުރަން. އެހެންވީމާ، މި ރޫލް ދިގު ބޭނުން ގޮތުން ގަވާއިދުގައި އޮންނަން ވާނެ އެއް އަސާސް މި ދިން ކުރެވޭ ކަމަކީ އެ ހުރުން ދިއުން.

(ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު)

ބިލެއްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ހަމްޒާ ވާހަކަދައްކަވަން:

މި ޤާނޫނުގައި އަޅުގަނޑުގެ ސެކްޝަންތަކުގެ ކަމަކީ ޤާނޫނުގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި އެބަ އޮތް އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް އިސްތިސްނާ ހަމައެކަނި މަޖިލީހުގެ މަޝްވަރާގެ މަތިން ތިން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ. ދެން، އަޅުގަނޑުމެން 16 ވަނަ ހަމައެކަނި މަޖިލީހުގައި ޢައްޔަންކުރާ ނަމަ މަޝްވަރާ ދޫކުރެވޭ އެއް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު އެ ސަބްކޮމިޓީގެ އެހެން ތަކެއް ވެސް ހިމެނޭ. އެ ހުށަހެޅުއްވި ނޑިކޮށް ތަރައްޤީކުރުމުގެ ހަމައެކަނި މަޖިލީހުގެ ވެސް އިން ކޮމިޓީ އެއް ހުށަހެޅި. އެ ކޮމިޓީން ދެއްކެވި ބަލައިގަތުމުގެ އެއް ރައްޔިތުން މަޖިލީހުގެ ބަލައިގަތުމުގެ ކުރިއަށް ގެންދަނީ. އެހެންވީމާ، އެއީ އެ މަޝްވަރާ ކުރެވޭ ބޭނުންކުރެވޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު މި ބަލައިލީ އާ ގަވާއިދުގައި

މި ކަމުގައި މި ޕްރޮސެސް އެބަ ޓްރިގަރ. ކުރީގައި މަޖިލީހުގައި އެސްޓެބްލިޝްވެފައި ޓްރާންސާން ޕްރޮސެސް. އެހެންވީމާ، މިހާރު އެހެންވެސް އަލުގަނޑު މި އަހާލީ. 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ވަރަށް ސާފުކޮށް އެބަ ބުނޭ، ޓްރިބިއުނަލް ޖެނަރަލް އިސްކުރާނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މަޝްވަރާގެ މަތިން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއާ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އާދެ، ޓްރިބިއުނަލްގެ 2 ވަނަ މާއްދާގައި ލިޔެފައި އެބަ ބުނޭ. މަޝްވަރާގެ މަތިން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއާ. މަޝްވަރާ ދެންނެވި ގޮތް ބަދަލުކޮ◌ށްފައި އާދޭ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 36 ވަނަ ބާބުގައި 171 މާއްދާގައި. 171 ވަނަ މާއްދާ މި ބުނަނީ. ވަކި ގޮތަކަށް އިމްތިޔާޒުދިނުމަށް ޓްރީޓީތަކުގައި ބައިނަލްއަޤްވާމުގައި ނުވާ ނަމަ ރައްޔިތުން މަޖިލީހުން ރުހުން ދޭންޖެހޭ ކަންކަމުގެ އާއި ލަފާ ދޭންޖެހޭ ކަންކަމުގެ އާއި މަޝްވަރާދޭންޖެހޭ ކަންކަމުގައި އިމްތިޔާޒުދިނުމި އަންނަނިވި ގޮތުގެ މަތިން. އެއީ ޤާނޫނު ވަނަ ބިލް ބިލު. ރައްޔިތުން މަޖިލީހުގެ ހުށަހެޅުން ނުވަތަ މަޝްވަރާ އެއް ނުވަތަ ލަފާ އެއް ބޭނުންވާ ކަމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ލިޔުމުން މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅާނީ އެވެ. (ނ)- ރައްޔިތުން މަޖިލީހަށް އެ ލިޔުމުގެ ލިބުމުން ރައްޔިތުން މަޖިލީހުގައި އެ ކަމެއް އިޖުރާއަތުކުރުމަށް ފަހު ރައްޔިތުން މަޖިލީހުގެ ދާއިމީ ކޮމިޓީތަކުގެ ތެރެއިން އެ މައްސަލައަކާ ގުޅޭ ދާއިމީ ކޮމިޓީއަކަށް އެ މައްސަލައެއް ފޮނުވާނީ އެވެ. ރުހުން ހޯދުމަށް އެދޭ ކަމަކީ އެއް ކޮމިޓީ އަށް ވުރެ ގިނަ ކޮމިޓީއާ ގުޅޭ ކަމަކަށް ވާނަމަ އެއް ކޮމިޓީން އެ މައްސަލަ ބަލާ ނިމުމުން އެ ކަމާ ގުޅޭ އެހެން ކޮމިޓީއަކަށް އެ މައްސަލަ ރައްޔިތުން މަޖިލީހުގެ ރައީސަށް ފޮނުވިދާނެ އެވެ. ނުވަތަ ރައްޔިތުން މަޖިލީހުގެ ރައީސަށް ފެނިއްޖެ ހިނދެއްގައި އެއް ކޮމިޓީއަށް ވުރެ ގިނަ ކޮމިޓީ ގުޅިގެން އެ މައްސަލައިގައި ގޮތެއް ނިންމުން ވެސް ކަނޑައެޅިދާނެ އެވެ. (ރ) ރައްޔިތުން މަޖިލީހުން ރުހުން ދިނުމަށް އެދި ނުވަތަ މަޝްވަރާއަށް ނުވަތަ ލަފައަށް އެދި ފޮނުވާ ކަމަކާ ގުޅޭ ގޮތުން ކޮމިޓީ އަށް އަންނަނިވި 2 ގޮތުން ކުރު ގޮތެއް ނިންމަންވާނެ އެވެ. (ހ) ރައްޔިތުން މަޖިލީހުން ރުހުން ދިނުމަށް ފެނުނަ ކަމަށް. 2 ރައްޔިތުން މަޖިލީހުން ރުހުން ދިނުމަށް ނުފެނުނަ ކަމަށް. އެހެންވީމާ، އަލުގަނޑުމެން މި ނިންމަންޖެހެނީ މި 2 ގޮތުން ކުރުން އެއް ގޮތް. (ބ) ރައްޔިތުން މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީއެއްގެ މަސައްކަތް ނިމުމުން އެ ކޮމިޓީން ތައްޔާރުކުރާ ރިޕޯޓާ އެކު އެ މައްސަލަ ރައްޔިތުން މަޖިލީހުގެ ރައީސަށް ލިބުމުން އެ މަސައްކަތަ އެޖެންޑާކުރުމަށް އޮތް އެންމެ އަވަހަށް ބާއްވާ ޖަލްސާއެއްގައި އެޖެންޑާކުރަންވާނެ އެވެ. ދެން މިގައި މި އޮތީ (ވ). މިއީ ވަރަށް މުހިއްމު މާއްދާ އެއް، މިޔަ އެންމެ ފަހު އަކުރު. ރައްޔިތުން މަޖިލީހުން ރުހުން ދޭންޖެހޭ މައްސަލައެއް ވަކި ކަމެއް އިމްތިޔާޒެއްގެ ގޮތުން މައްސަލައެއް ކަމަށް ވާނަމަ އެ މަޖިލީހަށް ހިނގާ ގޮތް ބަހައްޓަން ނުވަތަ ދޫކުރުން އެ މާލީ ގޮތުން ދޫކުރަން ނުވަތަ ބިލުގެ ގޮތުން ދޫކުރަން އެ ދާއިރާ ގުޅޭ ގޮތުން އެއްވެސް ބެޖެޓްގެ ހުރިހާ ދޫކުރަން ނުވަތަ، އެ ދާއިރާ ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށްޓަކައި ޢާންމު އާއި ޚާއްޞަ ގޮތެއް ގުޅޭ ގޮތުން މަޖިލީހުގައި ޢާންމު އާއި ސަލާމަތްކުރަންވާން

އިލްމީ މައުލޫމާތާއި ޖާމިޢާ މީހުންގެ އެ މަތިން އުސޫލުތަކުގެ ކަނޑައަޅާ ޤާނޫނީ ތަޢުލީމުގެ އިދާރީ އެވެ.
މައުލޫމާތާއި ފަންނީ މައުލޫމާތު ހޯދުމުގެ އިތުރުންނެވެ. ވަރަށް ސާފު. އެހެންނަމަވެސް، ޙާލަތު ހުރިހާއި ނޯޓިސް
ހުރިހާއެއްޗެއް ވެސް އެބަ އޮތް އިލްމުއްސަލާން ޕްރޮސެސްއެއް ގެންދަން. އެހެންނަމަވެސް، ކުރިން ގޮތެއް ވިދާޅު މި
ތާރީޚުއެކުރާ އަރަބި އިންޓަނެޓްކުރަން. އަރަބި އިންޓަނެޓް ކުރާއިރުގައި އަރަބިން މާލީ ދުނިޔެ ނޫން އިލްމީއަށް
ކުރަމުން ދ ކުރާނެ ކުރަށް ހިތަށްއަރާ ކަންކަން.

ބިލްޑިންގ ދާއިރާގެ މުސްތަޤްބަލު އަދި ތަރައްޤީ ވަޒަނަރުގެ ކުރާއިރުގައި:

އާދި، އަރުވަނީ ސަފުކުރުވަން ބޭނުންވާ ކަމެއް. މިހާރު އެ ގަވާއިދުގައި އެބަ ބުނާ އެއް ކާމިޔާބު ވެރި ޖިނަ
ކާމިޔާ ވެސް މިކަން ބަލަން ފެންނަ ކަމަށް ވާނަމަ. ދެން އަރުވަނީ ހަނދާންކޮށް ނުވާ ފޮލޯގައި އަރުވަނީއް ނުތިމު
މިސާލަކަށް މި އެ ދުވަހު ނިންމަވާފައި ހުސްއެކަނި މި ކާމިޔާބުގޮތް. ދެން، އަރުވަނީގަ ފުރަ ހަމަ ޕްރޮސެސް
ވަރުގަދަކުރުމުގެ ގޮތުން ހަމަ އަރުވަނީމުން ވިސްނާފައި މިހިރަށް މުއްސާލާތަކާ ބެހޭ ކާމިޔާ ފަސް ކުރިން
ފަސް ވަރުއްގެ މި ކަމާ ބެހޭ ގޮތުން މަސްވަރާކުރުމަށްފަހު ވީއަސް ހަމަހަމަކޮށް ހަދަމުން. ދެން، އަރުވަނީއް ނުދެކެން
ހުރަހަކަށްގެން ކުރަމުން ގެންދަނީ ކާނާ ނެތި ހުންނަ ކޮމިއުނިޓީތަކެއްގެ ކުރަމުގައި ބޭނުމާ ކަމެއް. އިސްލާމީ ކުރަމުން
ހުރަހަށްޓަކައި ކުރަމުގެ ރަނގަޅު. އެހެންނަމަވެސް، އަރުވަނީ މި އަތީ ޕްރޮސެސް އެންމެ ގޮތް ވަރަށް ބަރަގަނޑު އެބަޖެހޭ
އަރުވަނީމުން މި މަސައްކަތް މިހާރު ވަރުގަދަކުރުމުގެ ހަރުދަނާކުރުމަށް ހުރަހަށްޓަކައި. އެހެންނަމަވެސް، މި ކާމިޔާބު ވެސް ގޮތެއް އެހެން
ކާމިޔާބުކުރުން ވެސް ގޮތެއް. ދެން މިގޮތަށް ހަމަ މި ކަމުގައި އެ މަޖިލީހަށް އެ މީހުންގެ ނަން އާއިލާ، ނުނިކޭ ބެލުމުގެ
ކުރިން ވަރަށް ބަރަގަނޑު މި ބޭނުން އެކަން ދިރާސާކުރަންޖެހޭ. އެއީ މިގޮތަށް ޖާމީ މައުލޫމާތު ވެސް، އެ މީހުންގެ
އިލްމީ މައުލޫމާތު ވެސް، އަދި އެ މީހުންގެ ނަން ހުރަހަށްގެއްޗިއް ކުރިމަތިލާ ބޭނުން ބޭއް ގޮތުގައި އެ މިހާރަށް ލިބި ހުރި
މައުލޫމާތު ވެސް. އެހެންނަމަވެސް، ދެން އަރުވަނީ އެއް ކަމަކަށް ހުރަހަށްޓަކައި މި ޕްރޮސެސް ފަރާތަ އަޅާ މި އެ މިހާރާ
އިންސާނުކަން ޖާމީ މައުލޫމާތާ ބޭއް ގޮތުން ފަރާތުންނަށް ކަމަށް ވަންޏާ އެ ކަމެއް ސިޔާސީ ޖަލްސާއެއްގެ ގޮތުގައި
ބޭއްވުމަށް. އެ އަރުވަނީމުން ބޭނުން ހަމަ ޕްރެސްކަނޑު ވަރަށް ފަރާތްތަކެއް އާދައި ސާފުކުރަން. އެ މިހާރާ ގުޅޭ ހުރި
މިންޓާއި އާންމު ޚާއްޞަ ދިރިއުޅުން ހުރިގޮތައި މި ހުރި އެއްޗެއް ސާފުކުރަން އަރުވަނީ. އެހެންނަމަވެސް، އަރުވަނީ
ދެކޮޅުގައި މި ޕްރޮސެސް މިހާރު ދިޔަ މަޖިލީހުގެ ފޮލޯޝިފް ދިރާ ކަމަށް ވިދާޅު އަދި ވަރަށް ސާފުކުރަން
ގަވާއިދުގައި އެބަ ބުނާ ކާމިޔާ އިން ކަނޑައަޅާ އުސޫލުތަކުގެ މަތިން އެކަންކަން ގެންދިއުން. މިހާރު އަރުވަނީމުން
16 ވަނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގައި ވެސް ޕްރޮސެސްތަކެއް ގާއިމުކުރަން ވަރަށް މަސައްކަތްކުރަނީ. އެ ބޭނުން ޙާލަތު
ދެންމެ އެ ވިދާޅުވި ސްކޮލަރޝިޕްތައް ހޯދުން ދިޔައީ. އެހެންނަމަވެސް، އެ ޑިމޮކްރަސީއާ ބައްދަލު ވެސް
ޑިމޮކްރަސީ ވެސް ނުހަމަޖެހި އޮތީ އެ ސްކޮލަރޝިޕް ހުރިހާކަމެއް ގޮސް. އެއީ ފުރުޞަތު ކާމިޔާބު ފައިސާ

ނުނގުވިއްޖެގައި ތަންކޮޅެއް އެކަންކަމުގެ މައުލޫމާތު ނެތް ބައެއް އިދިކޮޅުގެ މެންބަރުން ވެސް ކޮމިޓީތަކުގައި ރުހުނުވަޔާއިގެން ތިއްބެވުމާ ބައްޓަން ބޭނުންވާ ނިޒާމެއް ހުރި ކޮމިޓީތަކުގައި ނުހި ގޮތަށް. އެކަމަކު، ކަމާ ނުގުޅޭ ކޮމިޓީއިރިޔާސަތުން ވެސް ބޭނުންކުރަނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ފޮނި މި ޕްރޮސެސްގައި ސަޕޯޓްގެ އިޖްލާސް މަސައްކަތްތަކުން ވެސް ހަމަ ގެންދިއުން.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެވުން:

އާދެ، އެހެންވީމާ، ފުރަތަމަކަމަކަށް އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ އިންޓަވިއުކުރަން. އެހެންވީމާ، އިންޓަވިއުކުރުމުގެ އުސޫލުތަކެއް ގެންދަން ގޮތް ދެން ޖަވާބު ސުވާލުކުރަން ހަމަޖެ އެ ހުރިހާކަމެއްވޭ. އެއީ މައްސަލަ އެއް ނޫން. އެއީ ޝާމިލު މައުލޫމާތު ހާމަކުރެވޭނެ ޖަވާބު އެއް ވެއްޖިއްޔާ ކޮމިޓީ އަށް ނިންމިދާން އެ ސިއްރުކުރަން. އެހެންވީމާ، އެކަން ކުރިއަށް ގެންދެވިދާނެ. އެހެންނަމަވެސް، މި އިންޓަވިއުތަކުގައި ކަންތައް ކުރާނެ ގޮތުގެ ދުރުން މި ކޮމިޓީ އިން ރުހުންދިނުމާއި ނުރުހުންވުމުގައި ކަންތައް ކުރާނެ ގޮތް. މިސާލަކަށް، އަޅުގަނޑު މިދެންނެވި އެކަން ނިންމާނީ ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންގެ މެދުގައި ނަގާ ވޯޓަކުންތޯ ނޫނީ ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންގެ ކުރިއަށް ކަނޑައަޅާފައިވާގޮތުގައި ކަނޑައަޅުއްވައިގެން ތޯއޭ ދިމާވާ ފަދަ އިންސާފުވެރިކަމާއި ގޮތްތަކުގެ ގޮތް ބަޔާންކުރެވިފައި ނެތް ނަމަ ހުރި އަސާސީ ކަމާ ނިސްބަތްކޮށް. މިކަހަލަ ކަންތައްތައް މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން މި ބަލަނީ މި އުސޫލު ކަނޑައެޅުމުގައި ނިންމަން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު އެދެން ތި ބޭފުޅުން ގޮތްތަކާއި މިއަދު ނިންމައިދެއްވުމަށް. އެކަން އަޅުގަނޑުމެން އިންޓަވިއުކުރާނެ ތަރުތީބާ އެ ކަންތައް ނިންމާލެވިދާނެ.

ބިޖެޓު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަދުރަމުދު ހަމަޖެ ފާހަގަކުރެވުން:

އާދެ، އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން އޮތީ ފުރަތަމަކަމަކަށް އިންޓަވިއުކުރުމުގެ ކުރިން ފުދޭވަރަކަށް މަޢުލޫމާތެއް ހޯދަން ބޭނުންވޭ. އެއީ މިސާލަކަށް ބަޖެޓު ނަމަ އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން އޭޖެންސީ އިން އެބަ އޮތް މިހާރު އެ ހުރިހާ ރިޕޯޓުތަކާ ބޭފުޅާގެ މައްސަލަ އެއް ހުށަހެޅުމުގައި އެބަ އޮތް ކަމެއް. އެހެންވީމާ، އެ މައުލޫމާތު ވެސް އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ގެންނަންޖެހޭ. ދެން އަދި އަޅުގަނޑަށް ވަރަށް ބޭނުންވޭ އިންޓަވިއު އެކި ސަބްޖެކްޓުތަކުން ބަލާލައިގެން ގެންދަން. ފުރަތަމަ ސަބްޖެކްޓަކީ އާންމު ޕްރޮފެޝަނަލް ކެޕޭސިޓީ ހާވަރުކަލަމެއް ހުރި. އޭގެ ސަބްޖެކްޓް ބޭސް ހާވަރުކަލަމެއް ހުރި. އޮތީ ކުރިމަތިލާން އުދަ މަސައްކަތާ ބޭނުން ގޮތުން ހިނގައްޖެ. އެހެންވީމާ، ގަވާއިދުގައި ބޮޑުގައި އޮތް ބަދަލު ބާރުލަން ފުރުސަތު އެއީ ބާރު ބަދަލު އެއީ ފުދޭ ތަނގައި ބޭނުންކުރާ ބާރު ގޮތުން. ދިވެހިރައްޖޭ ސަރުކާރު ބާރު ގޮތަކަށް މި އިދާރާގެ ބާރު ބޭނުންކުރެވޭ ގޮތް ބާރު ގޮތުން. އެހެންވީމާ، ޖެހޭ ބާރުތައް ބަލައިގެން ބަލާލަންވީ މި ބާރު ބޭނުމަށް. ފުރަތަމަ ދާއިރާއެއްގައި މި ހަމަ ސަބްޖެކްޓު މި ޒަމާނީ ޕްރޮފެޝަނަލް އަޅުގަނޑުމެން ފެންނަ ގޮތް. އަޅުގަނޑު ފެންނަނީ އިންޓަވިއުކުރުމުގެ ކުރީގެ ކޮމިޓީގެ މައުލޫމާތު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބިދިނުން.

އޭރުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެކަންކަން ސާފުވާނެ. ދެން އެ ގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން ފެނޭ ސުވާލު އެއް އެ ބަޖެޓަކީ
ފަންޑުއޮވާލަން، ޖާގަ ދައުލަތުގެ މުސާރަތައް އިތުރު ކުރުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބޭނުން ކުރާނެ ގޮތުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް
އެނގެންޖެހޭކަމަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ދައުލަތުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ސީދާ ގެ އިދާރާ މި ތަނަށް ފޮނުވައިދެއްވަން އެ ބަޖެޓަކީ
އަޅުގަނޑުމެން ދެކޭގޮތުގައި އެކަން.

ތުލުސްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ޝާހިދު ޢަބްދުލްޤާދިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު ހިތްހަމަޖެހޭ އިންތިޚާބުވެވަޑައިގެން އަޅުގަނޑުމެން ދާއިރާ އަޅުގަނޑުމެން މި ކުރަން ބޭނުން ކަމެއް އެބަ
އިނގެރޭސިން ކަންތައްތަކެއް. އެހެންނަމަވެސް އިންތިޚާބުގައި ދައުލަތުގެ މުސާރަތައް ބިނާކޮށް އަޅުގަނޑުމެން އިޤްތިޞާދީ
ކުރަން ފެންނަ އިޤްތިޞާދީގޮތުން ކަންތައްތަށް ވަރަށް ބޮޑު ބަދަލު އެއް އައިސް ކުރަން އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނީ. އެ ގޮތަށް
ކަންތައްތައް ދަށް ވެސް އައިސް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހިތްހަމަޖެހޭ ކަމެއް މި އައީ ކަމަކީ މި ބަޖެޓުގެ
ޤާނޫނީގޮތުގައި، ކަށަވަރު ކަމެއް، ޑިވެލޮޕްމެންޓު ދަށް މި ކަމަށް މި ބަޖެޓު ކިޔާފައިވާ ސަރުކާރުގެ ސިޔާސަތުތައް. އެއީ ތަރައްޤީ
ފޮހެން ބަޖެޓު ކަމަށް ވެސް ޝަރުޢީ ވިޔަފާރި ބޭސިކް ފައިސާ ދަށުން ދަށަށް ފެންވަރު ރަނގަޅު. ދެން އަނެއްކާ
ފިޔަވައި ޢަމަލު ސިފަ އެއް ކަމަކަށް ވަރަށް ބޮޑު ވެސް ދަށްވެފައި ދެކޭ ބަދަލުގެ ސަރުކާރުގެ ސަރުކާރު ހަމައެކަނި.
އެހެންނަމަވެސް، ފަރުދުންނަކީ ހަމަ ދަރަނި ވަރަށް ވަރުގަދަކޮށް ތި އިޤްތިޞާދީ ކަމެއް ޤާނޫނީގޮތުގައި ދެކޭ ފަރާތް
އިސްލާހުކުރުމުގެ ފަރާތް އެބަ ހުރި. އެހެންނަމަވެސް، މަޤްޞަދުގެ ޖަވާބުދާރީވުމަށް ދަށުން މުސްތަޤްބަލު ތި ފިޔަވައި މާލީގެ
ދަށުގައި އެ ބަދަލު ކަންކަމުގެ ތަރައްޤީ މި ބަޖެޓު އަޅުގަނޑުމެން އެހެންވެސް ސިޔާސަތުތަކާއި އަޅުގަނޑުމެން ކޮންމެހެން
ކަންކަމަކީ ބޭނުންވާތީ މާލީ ދަރަނި. އެހެންކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ނިންމާލައި އަދި މާލީ ދަރަނި ޢަމަލުކުރާތަން ވެސް
ކަނޑައަޅައި ދެން އެ ހިސާބަށް ކަންތައްތަކުގެ އަޅުގަނޑުމެން އިޤްތިޞާދީ ފަރާތްތަކުން ފާހަގަކުރަން. އެ ހިސާބަށް ދަށްވެއްޖެނަމަ
އަޅުގަނޑުމެން އިޤްތިޞާދީ ތަރައްޤީ ސިޔާސަތުތަކާއި ގުޅުވާ ބޮޑުވި އެއް ސަރުކާރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް
ނިންމާ ކުރަން ވަރަށް ދަށުން ބަޖެޓު އެ ފިޔަވައި ބޮޑުވި ކުރެވޭކަމެއް ތަރައްޤީކުރަން ހަމަ އެއް ސަރުކާރު
އަޅުގަނޑުމެންނަށް ނިންމާލީ އެ ބަޖެޓުގެ ދިވެހިރާއްޖޭ ކަރަންޓުގެ މި ޗެކު ބޮޑުވެގެން ކަރަ އަވަސް މިންވަރު
ކަރަ އެފިޝަންސީ މިކަންކަން ކުރެއްވުމާއި މިކަހަލަ ހުރިހާ ދައުލަތުގެ ސާފުކުރުމުގެ. އަދި އެ ބަޖެޓާ ބެހޭ
ޤާނޫނު ދައުލަތުގެ ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ތިމާގެން ގެންގޮސް އިޤްތިޞާދު ހަމަ ސާފުކޮށް ދެންނެވީން. އެހެންވީމާ،
އޮތީ ގޮތަކަށް މި ކަންކަން ކަންތައް އެސްޕީޖީ ހަމަ އަޅުގަނޑުމެން ހިސާބު އިޤްތިޞާދީ ހަމައެކަނި ފާހަގަކުރަން
އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފުރުޞަތު ކުރެވޭ މި ބަޖެޓު ބޭނުމަށް ދައުލަތުގެ ތިމާވެށީގެ އެއްކޮށްކުރިއަށް ގެންދެވުނު. އެއީ ކަނޑައަޅައި ހަމައެކަނި
އަޅުގަނޑުމެން އިޤްތިޞާދު ކުރާ ކަންތައްތަކުގެ ވަރަށް އެސްޕީޖީ ހަމަ ދެން މި ދަށުގައި. އެހެންކަމަކުގައި
އެސްޕީޖީ ފިޔަވައިލެއްވި ބަޖެޓުގެ ކަންކަމާއި ފިޔަވައި ބޮޑުތަކުގެ ކަންތައްތަކުގެ ދަށުން އެބަ

ޖުމުން ކަންނޭނގެ އަދުގަސްޓެން ހިފަނީ އިސްތިފާދާލުމަށް ފުރަތަކޮށް ދާނީ އެއްވެސް ކަހަލަ ޖުމުލަތަކުގެ ސްޓޭޓް ނޫނީ.
އެހެންވީމާ، އަދުގަސްޓެ ހަމަ ހުރަހަކަން މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގައި ތި ބޭނާ ކަންތައްތައްކަމާ އުޅޭ ދެން އިތުރު
ކުރައިޖިރާ އަދުގަސްޓުމެން ވާން ބޭނުންތޯ. ވާނޭޖޭ ކަމަށް ފަށާ އެކަންކަން އަދުގަސްޓުމެން ނިންމާފައި އެއަށް
ދޭން ފައިޖު ފެށު ނިންމާފައި ދެން އަދުގަސްޓުމެންގެ ތެރޭގައި އެއްބަސްވާންވީ ކަންނޭނގެ މިބޭފުޅުންގެ
އިސްތިޔާރުތަކުގައި ނުހިއްޕާ ބޭފުޅުކަން މާކުސްދިނުމުގެ ކުރިން އަދުގަސްޓުމެން މިކަން ކުރާނީ ކިހިނެއްތޯ. ވަކިވަރަކަށް
ފެށި މައްސަލަ މާކުސް ދިރިއުޅެ ކަމަށް ވަނީ އަދުގަސްޓުމެންގެ ތެރެއަށް ސަލާމަތްތަކެއް ގެނަން އެ ބޭފުޅުގެ ނަންތުލު
ދެނެވޭ. ނުހިއްޕާ ކަންމު މާކުސް އެއް ދިރިއުޅެމެމަތު އަންނާނެ ދެން އެކަން ނިންމާނީ މިތާ ފެށެކުނެވޭ. އެ ދެ
ގޮތް އެންނަނީ. އެހެންވީމާ، އެ ދެގޮތުގެ ތެރެއިން އަދުގަސްޓުމެން އެކަން ކުރަނީވި ގޮތް ފެށު އިސްތިޔާރު ހާއި
މާކުސްދިނުމުގެ ކުރިން އަދުގަސްޓުމެން ނިންމައިދީ ކަމަށް ވަނީ ހަމަ އިންސާފުވެރިކަމާ އިމުކުރެވޭފައިކަމަށް މިކަން
ނިންމާނަ ކަމަށް އަދުގަސްޓެއަށް ސަރުޙައްދުކުރެވޭނީ، އަދުގަސްޓެއަށް ތަފާތުކުރެވޭނީ. އެހެންވީމާ، އަދުގަސްޓު ހުރަހަކާތަށް
ހަމަ އިތުރުއްޖެހުކަނަށް ނޫނީ އެސެސްމެންޓްކަނަށް މިނަކަސްޓެތަކާ އަދުގަސްޓުމެތަކާ ކަސްޓަމާއިތަ އެއަށް ފެށިޖެހުން ވަރާ
އަދުގަސްޓުމެން ނިންމަން ފުރަތަމަކަމާކަން. ދެން ދެފަރާ ކަމަކީ އެ ބޭފުޅާ އަށް ވަކި ވަރަކަށް މާކުސް ދިރިފަޔާއެތެރޭ
ކަމަށް ވަނީ މި ކުރިޖީ އިން ދެން އިތުރު ފޯރީއް ނަހަޔާ މަޖިލީހަށް ރައްކަތުޖެހުނީތަވާ އަދުގަސްޓުމެންގެ ސަޖަރުމައި
މި ބޭފުޅާ މި ކަމަށް ޓޯރީ، އެކަހަލަފާ ބޭފުޅުތާ ނުހިއްޕާ ކަންމު މާކުސް އެއް ދިރިއުޅެމެމަތު ހަމަ ވޮޓުކަން
މިކަން ނިންމާނީ. މި ދެ ގޮތަށް ކުރު ކަންމުފާސް އެއް ގޮތެއް ފެށު ނިންމާފައި އަދުގަސްޓެއަށް ފެންނަނީ އިފުރުއްޖެ
ފެށު ކުރަން، އިފުރުއްޖެކުރަން ފަހަރު ފެށު. ދެން އަރި މި ބޭފުޅާ އިސްތިޔާރުކުރަން ފަހަރު ފެށު.

ނޫރިވަރަމް ދާއިރާގެ ގޮސްބަރު މުހައްމަދު ނަޝީދު ވާހަކަދެއްކުން:

އަދުގަސްޓު މަޖިލީހު ގޮތުގައި އާދޭސްގެ ވާހަކަދެކަން ބާރުޢަކުރަން. ޤާނޫނުއަސާސީގެ 211 ވަނަ މާއްދާގައި މި
ބުނާ ކަންތައްތަކަކަށް ކަމަށް އަދުގަސްޓު ފެށު ޤަބޫލުކުރަނީ ބާރު އިސްތިޔާރު އަދުގަސްޓުމެން ކުރި ނަމަވެސް، އަދި
އެހެން ކަމެއް ކުރި ނަމަވެސް. ދެން އަދުގަސްޓަކަށް ފޯނު މިފަދަ އަދުގަސްޓުމެންގެ ބޭރުގައި މާ ބޮޑު
ހާމަކަމާއިފެންމަކާއި ނެތިއްޔާ، މިސާލަކަށް، މި ނަންބަރު ރިޕޯޓުތަކުގެ ތަރުޖަމާ އަދުގަސްޓުމެންގެ ބޭރުގައި އޮތް
ކަމަކަށް އަދުގަސްޓަކަށް ޖަވާބު ނުދެވޭ. ދެން އޭޓީބަރ ގޮނޑިފުޅު ނުލިބުމުގެ ސަބަބުން ދިމާވާ މައްސަލަތައް ފެށު
މިފަދަ ހަމަ އަދުގަސްޓުމެން އެންމެނަސް އޮބަ އިނގޭ. އެހެންވީމާ، މަޖިލީހު ގޮތުގައި ޕްރޮސެސްވެސް ކަންނޭ
ކުރިއްޖެފަދަ އެއް ނޫނީ ކަންނޭނގެ މިފަދަ ހުރަހެއްތަކާ ނަންބަރު ބާރު ގޮތަކަށް ނެގޭތޯ ބަލަނީ. އެހެންވީމާ،
އަދުގަސްޓަކަށް އެކަމަށް ޖަވާބު ނުދެވޭ އަދުގަސްޓުމެން ވިޔަފާރީގެ މިކަން ކުރަންޖެހޭ ކަމަކަށް. އެހެންވީމާ، މި
ޤާނޫނުއަސާސީގެ ޝަރުޠު ހަމަވާށާ އަދުގަސްޓުމެން ރައްކަތްޖެހުނީ ކަމަށް ބުނަން ކަންނޭނގެ އަދުގަސްޓުމެން މި

ޕަސެންޓް 75 މިހާރު ނުވަތަ ހުށަހަޅާފައި ކަންނޭނގެ. ނޫން ގޮތަކަށް އެ ލިބިގެން އެއް ޕަސެންޓް ނޫނީ ލިބިގެން ވޯޓެއް ވިސްނާލާއިރު އެންމެންނަށް ކަންނޭނގެ. ނޫން ގޮތަކަށް އެ ލިބޭނެ ޕަސެންޓް 80 ލިބިގެން މިއީ ކަންނޭނގެ. އިންޑިޕެންޑެންޓް އަޅުގަނޑުމެން ކުރިން ނަންބަރު އެ އިންޑިޕެންޑެންޓް ކޮމިޝަނަކީ ވަކިވަކިން ކަމުގައި. މިއީ ޒަމާނުއްސުރެ ވެސް ބާރުލިބިގެން މަޖިލީހުގެ ކަމަށް ވާތީވެ. ޝުކުރިއްޔާ ރައީސް.

<u>ވިލުފުށީ ދާއިރާގެ މެންބަރު ރިޔާޟް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

މި ހުށަހެޅިފައި އޮތް ނަމޫނާ މި ޤާނޫނުގައި އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ ފުންކޮށް ވިސްނަން. އެއީ މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން މި އުސޫލީ ސަރުކާރު ޖުމްހޫރިއްޔާތަކުން ދައުލަތުގެ ޖުމްހޫރިއްޔާތަކުން. އޭގެ ޖުމްލަކޮށް ވަރަށް ބޮޑު މަސްއޫލިއްޔަތެއް އަޅުގަނޑުމެން ހަވާލުކުރަން މި އުޅެނީ. މިފަދަ ބޮޑެތި ގޮތުން ހުރި، ހާލަތުގައި މީހުންނަށް ދިމާދިމާގައި ދެވޭ. މިއީ އަޅުގަނޑުމެން ބަލަންޖެހޭ ކަމެއް. އެހެންވީމާ، އެ ވަރުގެ މީހަކު އަޅުގަނޑުމެން ކަނޑައަޅާއިރުގައި ވިސްނަން، އެސްޕެޝަލް ގެ ބައިވެރިވާނެ ވެރިޔާ ހުރި ބާރުވެރިކަން ބޭނުން ގޮތެއް އޮތީ. އެހެން ކަމަށް މިންވަރަކަށް ވާނަމަ ހަމަހަމަ ބަލަހައްޓަވަނީ އިންސާފުވެރިކަމާ އެއްގޮތަށް ދެ ފަހަރު ކުރިން ކުރަން އުޅުނީ ވީމަ. އެހެންވީމާ، ދިން ބައެއް އިޚްތިޔާރު ދެންނެވުން ވިދާޅުވެއްޖެ މިއީ ކުރިމަތިން ވަކިކަން ދެކެވެނީ. ވަކިން ދެކެވޭނީ ކީއް. ވަކިން ދެކެނީއެއް ވަކި ވެސް ދެކެނީ. މާ ދިވެހިން ކުރިން ގެންދަނީ ވިސްނަން ބަހައްޓަން ނުލަ މި ކޮމިޝަނެއް. އިންސާފުން ކުރިން ކުރެވޭނީ. ދެން ދެ ބައި މީހުން އެކަށީގެން ހާއިރުގެން މިއަދު އާދޭސްކަމަ މި ވަރަށް ދުވަހަށް ގެންގޮސް ނިންމާލައި އެއްބަސްވުންތަކަށް ކަންތައްތަކުގައި ކުރިން ވަކި ކަމެއް ފުރިހަމަ ދޭނެގޮތް ބާރުގައި ފާޅުގައި ބަލަހައްޓާ ގޮތް އުސޫލުން އެކަން ކުރިން ކަނޑައަޅައި ނުލިބޭ. ވަކިން ދެކެނީ މި ތަނުގައި އުސޫލުތަކާއި ހަމަހަމަ އެއްބަސްވާ ގޮތުގެ މަސްލަ ވަކިން ދެކެނީ. ބަޔަކު ކަން ކަޅުކޮށްކުރެވޭ ކަންކަމުގައި ކަނޑައަޅާ ފާސްކުރި މިސާލުތަކުގައި ހާލަތު މި ގާނޫނު ދެން. ވަކިކަމުގައި ކަނޑައަޅާ ފާސްކުރި ދެން. ވަކިކަމުގައި އެބަޖެހޭ ކަނޑައެޅުން ފަސޭހަ ކޮށްދީފައި ދެން އަޅުގަނޑު ދެން ކަން ނިމެނީ. ކުރީ ބައިގައި ވަކިވަކި އިސްލާހު ކިޔޭނެ. އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ހުސް ގާތްގަނޑަކަށް ކަނޑައަޅާ ކުރިއްޔާ ދަތިތަކެއް ދެނެގަނެ. ދިނުމަކީ ކަމާބެހޭ ކުރިން ކަނޑައަޅާ ކަމެއް ދެވިދާނެ ކަމަށް. ބަޔަކު ބޮޑު މަސައްކަތް ކުރަމުން ގެންދިޔައިރު ތިން މިހާރު ކަން ނިމިގެން އަދިވެސް އޮތީ. އޭގެ ބޮޑު ކުރިއެރުމަށް ކަނޑައަޅާ ދީގެން ކުރުމަކީ އެކަން ކުރެވިދާނެ ކަމެއް. ކޮންމެ ކަހަލަ ނިޒާމެއް ކަނޑައެޅުމުގައި ފާހަގަކޮށް ކަނޑައަޅާ އިދާރާއެއް ތިބުމަށް. އެހެންވީމާ، މިއަދު ޖެހޭގޮތް ހިނގަމުން މި ދެންނެވި ފަހަރަށް ކޮމިޝަން ގާނޫނު ފާހަގަ ކުރިން ބަރާބަރަށް ވާހަކަ މި ފަހަރަކަށް ފާސްކޮށްލުން، ދެން ކަނޑައެޅި އެކަށީގެން، ހަމަ މިހާރު ތިބޭނެ އަޅުގަނޑުމެން އިދާރާތަކުގެ މަސައްކަތް މިއަދު. ކަނޑައެޅި ކަމަށް ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނުމުގައި ހުރި ގޮތް

މިއަދު މި ދަންނަވަނީ މި ކަމުގައި. އެހެންވީމާ، ބަލަންޖެހޭ ކަމެއް ނުބަލައި އޭޖެބަރ ޖެންޑަރު ނޮރމަލް މި ތަނަށް އަނބަނަ ކޮންމެ މީހަކު އެއީ މަޑުމަރަ ސަރުކާރު ފުރިހަމަވާ މީހުންގެ ގޮތުގައި ބަލައިގަންނަން ފެށިއްޖާ ދެން ސަލާމަތީ ނޫޅޭ. ދެން މީހަކު ނޭނގޭ ލިބުނު ކޮންމެ މީހެއް، (ވަގުތީގޮތުގެ ކޮންމެ ވަރަކަށް) ދެން ނަޝީދުގެ ވާހަކަ ހުރި އަޅުގަނޑުގެ އުނދަގޫ އެބަ އިންސާނީ. އެއީ މި ތަނުގައި ވާހަކަ މި ދައްކަނީ އަޅުގަނޑުގެ ޤާނޫނުއަސާސީ އިން ލިބިގެންވާ ބާރެއް އެ ހަރުމުސްލިމް އަދި ކުރިޔަށްދާގައި ވާހަކަދައްކަންޖެހޭ އުސޫލު އެއްކޮށްވާ ގޮތުން ވާހަކަ މި ދައްކަނީ. އެހެންވީމާ، ތިމާ ކިބައިން ވެރިކަން ކަމެއް ބާރުންފުޅައި ހުރި ކަމުގައި ވިސްނާލުން އަނެއް މީހާގެ ވިސްނުމާއި ޚިޔާލުތަފާތުވުމަށް އެއީ ކޮންމެ ގޮތަކުން މީހަކު ދައްކާ ވާހަކައިން ހުރަސްއަޅަމުން ކަމެއް ނުވެ އެއީ. ކޮންމެ ފަރާތާ އެކު މަސައްކަތްކުރުމަށް ބާރުލުން މިކަމަށް ކުރިޔަށްދާގައި މަސައްކަތްކުރަމުންނެވެ. އެކަމަށް އެކަން ނޭޅުއްވާ ދެން ރަނގަޅުވާނީ އެކަމަށް މީހަކު ވާހަކަދައްކާ ގެތެރޭގައި ބާރުގައި މަޑުކޮށްލުމާއި އެޅުމަށް މީހަކު ވާހަކަދައްކާ ހިފެހެއްޓުމަށް ފުރި އެކު ވަޅިއްޖާ. އެއީހެން އަޅުގަނޑުގެ ހިވަރު މިކަން ކުރަން އެކުން ރަނގަޅު ފީސް. ގޮވައިދޭ ޚާދިމުކަމަށް ވެގެން މި ދަރީ އަޅުގަނޑު ވާހަކައިކަން ޝައުގުވެރިކަން އެ ކަމަށް އުނދަގޫތަކާއެކު އަޅުގަނޑުގެ ދަރިވަރުވެ ވާހަކަދައްކަމުން މި. އެހެންވީމާ، މި ތަނުގައި މިންގަނޑު ތަކެއް ކަނޑައެޅުނީ. މަޝްވަރާ އަޅުގަނޑުގެ ޖަވާބުދާރީވުމަކީ ފުރިހަމަ ދެއްކުން. އެއަށް ޖަވާބުދާރީ އަޅުގަނޑުގެ ދެއްވާކަމަށް ފުރިހަމަ ދެއްވާ.

ރިޕޯޓުކުރުން ވާހަކަދެއްކުން:

މިހާރު މި ކަމުގައި އެއް ބާރުތަކު ވާހަކަދައްކާއިރު އެ ބާރުގައިން އުނދަގޫވާ ގޮތަށް އަނެއް ބާރުތަކު ވާހަކަދައްކަވައިގެން ނުވާނެ. ދެން އެއްކޮށް ވިދާޅުވަން ބާރުންފުޅުވާ ކަމަށް ވަކިން ނިޔާމީ މައުލޫމާތުގެ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑުގެ ފުރިހަމަ އެދުމެވެ. އެހެން ނުހަނު ކަމުގެ ވަކިން ހަމަ އެ އުނދަގޫވާ ގޮތަށް ވާހަކަދެއް ދައްކަވައިގެން ނުވާނެ. ރިޕޯޓް ރަސްމީގެ ވާހަކަ ކުރިއަށް ގެންދިޔަކަން.

ވިޔަފާރި ދާއިރާގެ ފުލުހުންނަށް ރިޕޯޓު ކުރުމާ ވާހަކަދެއްކުން:

އަޅުގަނޑު ވާހަކަދެއްކި އިސްތިސްނާ ގުންބުރަކު މި ތަނުގައި ފުރަގަސްދެއްވީ ދެން މީހަކު މިހާރު ނޫނީ. އެހެންވީމާ، މިތަނަށް އައި ކޮންމެ ނަމެއް ފުރުސަތު ދޭންވީ އޭ. އެ ކޮމަށް އަޅުގަނޑުގެ އެކަން ދުރަކަށްވެސް. ނުވިވަރަކު ދާއިރާގެ އިސްތިސްނާ ގުންބުރު ކުރީގައި ނަޝީދު ވާހަކަދެއް ދެއްކުމަކީ އެ ކަމަށް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ތަނުގައި ބާރުންވާ ވާހަކަދައްކާ ނިމުނީ އަޅުގަނޑު މިހެން މިއަދު ނުކުތުންނާނަން. ދެން އޭރުން އެކަން މީހަކު ތަނަށް ވާހަކައަށް އަޅުގަނޑު ރައްދުދޭކަށް ނުޖެހޭނެ. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު މިކަމުގައި ދުވަސްކޮޅު އަޅުގަނޑު ހާމަކުރަނީ. އަޅުގަނޑުމެން ބަލަންޖެހޭ މިފަދަ ކަންތައްތައް މިހެން ނިންމާލައިގެން. ބެލެންހުރި ހުރިހާ ކޮންމެކަން ބަލަންޖެހޭ. ކިހާ މިންވަރަކަށްކަން އެ މިހާކަން މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރެވޭ. ދެން މިހާރުގެ ކުރިމަތީގައި

ނޫނީ މިހެން ބައި ދު ވިހާ މިކަންތައް މިއަދު ބަލަން. އެބަޖެހޭ އަޅުގަނޑުމެން ވެސް އުސޫލު ހުރި މަސައްކަތްކުރާގޮތުގައި

ފެންވަރު މިހާރުގެ ކުރެވޭނެ. އެކަމެއް ގޮތަކަށް އެ ނިންމާ. ނަފްސެއްގެ ވާޖިބު ހާއްސަކޮށް އެކަކާއި މިހެން މިނަބައި

އުސޫލު އ. ކަނޑައަޅާފައިނުވާތީ. އުސޫލުތަކާއި ދެން ޖެހިއްޖެ، ވަނީ ކަލަން ހުރި އިންސާފުގެ ބެލުމަށްބަލައި

ކޮމިޓީ ނަންގަވާ މާނަ މާއްދާތަކުގެ މިގޮތު ބަޔާންވާ ގާނޫނީ ފުރުން. ހިނގާނެ ކުރެވޭނެ ކަންތައް އ ކަމުގައި ދިރާސާ

ހާސިލު އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުން މިތާ ކަމެއް ނެތް. ވެސް އެކަން ކާ އަދި މިއަދު ބޭނުގަނޑު ބޮޑުކުރަން ވަރަށް އަޅުގަނޑުމެން

ފުރުމަކީ ޖޫރީ މާއްދާގެ ހާސިލުކުރަންޖެހޭ ބޮޑު ދާއިރާގައި މަސައްކަތުގައި މި ޖަވާބުދާރީވުމަށް ނިޔާމާޖިބު އުސޫލުތަކަށް

މިފަދަ މިކަންތަކާއި ހަރަކާތްތަކުގެ މަގުފަހި އަދި ކަމެއް ކޮށްދިނުން ހަމަ ހަމަ އަޅުގަނޑުމެން ވެސް ފަހަރު ބާރާތާ

ނޫނެއް ނޫނު އެދެމުން ޖާގާ ނެގި ބިނާކުރެވޭނެ ފުރުސަތުގައި ޕޮލިސީ ހ ނަވަރުގެ ވީ ބިލު ހ ސަލާމަތީ ބޭނުމި

ބާއްވާ ޖޫރީ ކޮމިޓީ މި ކޮންމެ ޖަވާބު. އަޅުގަނޑުމެން ހ ގަވާއިދު ހ ކަމެއް ކުރަން ބޭނުންވެ ހުއްޓުމަށް

ހުސަކުވީ އަދި ދާކަން ވަޔާ ޖަވާބު ކަންކަމުގެ އެންޓީ ސަރުކާރުގެ ރަށު އަޅުގަނޑުމެން ފައިދާގެ ވެސް ވެސް ދެކި

އަދާކުރަން ދާއިރާގެ ވެސް ފުޅާ އަޅުގަނޑުމެން އިސް ތަރައްގީކުރުމުގެ ހާސިލް ހިންގާ ދާއިރާތަކުގައި ފުރިހަމަ ވަރަށް

ޑިމޭނުކޮށް އަޅުގަނޑުމެން 18 ރަށެއްގައި ފަރާތްތަކުން ޕާލިމެންޓްރީ ބަދަލުތަކަށް އިސްތިރާތީ ބައިވެރިކުރަން ރަށުގެ

ގައި (ބ) މާއްދާގެ ވަނަ 12 ،ކުރުމަށް ސިޔާސަތު ޖަވާބުދާރީ ނިޒާމު މި 9 ރަށުގެ މަތިވެރިކުރުމަށް ކޮމިޓީ

ބިލު މިގޮތުން މަސައްކަތްކުރަން ކޮންމެ ފަރާތަކުން، އަޅުގަނޑުމެން މުހިންމުކަމެއް. މާނަކުރަން ކޮމިޓީ އެއި ޖަވާބުދާރީ

ރަށުގެ ބޭނުން ބަދަލުކުރަން ބޮޑުވަޒީފާ ސްކޫލު 9 އަދި ލާޒިމު ސްކޫލު ޝަރުތު ވާގޮތުގެ ކަމެއް ހިމެނޭ. ނިޒާމް އެގޮތް

ކޮމިޓީ ފުރުސަތު މަޖިލީހުން އެކަން ހަމަކުރާ ކަމަށް އުސޫލުގެ ކަމަށް ކޮމިޓީ ބަޔާން ޖަވާބުދާރީ ހ ދާއިރާ ވެސް

ރިޕޯޓް ގޮތުގެ މަޖިލީހުން އިޞްލާހު ކުރާގޮތް ޖަވާބު ސިޔާސަތު. ޝަރުތު ކޮމިޓީ ކުރަން އަދި ކުރެވޭނެ ސަރަހައްދެއް

އަޅުގަނޑުމެން ރިޕޯޓުގެ ޕްރޮގްރާމް ކަމުގެ ނިޒާމު ސިޔާސަތު ދާއިރާ ހަރުގެ ބަޔާނެއް ފުރުސަތު. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރިޕޯޓު

ސިޔާސަތު ބިލު މަޖިލީހުން ކުރުކޮށް ދިވެހި ޖަވާބުދާރީ ނިޒާމު ވެސް ދަށުން އިންތިޒާމު ކޮށްދިނުމަށް ރިޕޯޓް ނިސްބަތް

ރިޕޯޓު ސިޔާސަތު ނިޒާމު ރިޕޯޓުގެ ސިޔާސަތުމަތީ ވެސް. ބޭނުމަކީ މިކަން ކުރުމަށް ފާސްވި ކުރިން ތަފާތު އެކަމަކު

ކަންކަމުގެ ދާއިރާ ބޮޑުކުރާނެ ފަހަރު ފުރުސަތު ތަފާތު ނިޒާމު މަރުހަލާ ދަށުން ކޮމިޓީ ވެސް ކުރާނެ ފެންވަރުގެ

ރިޕޯޓާއި ރަނގަޅު ދާއިރާގައި ގެނައުމަށް ރިޕޯޓް ރަށުގެ ފައިދާ ލިބޭނެ ގޮތުގެ ރަށަށް ބަދަލު ރަށް ފުރުސަތު.

ވާނެ ރަށުގެ ކަމެއް ދިނުމަށް އަޅުގަނޑުމެން ޝަރުއީ ކުރިއަށް. ކޮމިޓީ މި ހުޅުވާލުމަށް ރަށެއްގެ ނަޑުމަށް

ދިމާވާ ޖަވާބުދާރީ މަޖިލީހުގެ ފުރުސަތު ކޮމިޓީ ވެސް ބަޔާން. ރަށު ޝަރުތު ކުރިއަށް ފަރާތެއް. ހ ފަރާތަކުން

ރަނގަޅުކުރުމަށް ޖަވާބުދާރީ ވެސް. ރަށަކަށް ހ ފަރާތަށް ބޮޑު ކުރިއަށް ފުރުސަތު ބަދަލުވާނެ. އަޅުގަނޑުމެން

ކުރަނީ ވަރަށް ފަހަރު ބޭނުން ސިޔާސަތު ބަލާފައި. އަޅުގަނޑުމެން ބަޔަކު ދުވަހުން ކަމެއް އ ކޮމިޓީ

ކުރާ އެއްވެސް ކަމަކު އަޅުގަނޑު ބައިވެރިއެއް ވެސް ނުވާނަން. އެކަމަކު އަޅުގަނޑު ހުރެސް މިކަން ނިންމާނަމޭ. އެކަމަކު ރައްޔިތުން މި ނުފޫޒުތަކުން ދުއްކި ވާހަކައެއް. އެހެންވީމާ، އެ ވާހަކަ ދަންނަވަން. ދެން ވާހަކަ ދައްކަވަން އޮންނަ ބޭފުޅުންގެ ގޮތުން އަޅުގަނޑަށް އެ ބޭފުޅުން ވާހަކަ ދައްކާއިރު މިތާ އިންނަން އުނދަގޫވާ ހެން އަޅުގަނޑަށް ހިވަސްޓާ އަޅުގަނޑު ނައްޓާނަން މި ތަނުން. އެ އާދަ އަޅުގަނޑުމެން ގެންގުޅުއްވާ އަޅުގަނޑަށް ހީވޭ ތަނަވަސްކަމެއްނެތުން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، މިހާތަނަށް މި ބޭފުޅުން ދެއްކެވި ވާހަކައިން ދޭހަވީ ގަވާއިދުގެ 117 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އިންޓަވިއުކުރުމަށް. ދެން އިންޓަވިއުކުރުމުގެ ކުރިން އެކަމުގެ ނޯޓިސް އެ ބޭފުޅާ އަށް އެރުވުމަށް. ދެން އެ ބޭފުޅާގެ އެޑިޓަރސަން ކޮރަޕްޝަނާއި ސްޓެޑީކޮށްފައި މިކަހަލަ އެއްޗެހިތަކުން އަޅުގަނޑުމެން ހުށަހެޅި. އެޓަރނީ ޖެނެރަލް އެއްކޮށް ހުރި ޕާސަނަލް ސެކްރެޓަރީ ވެސް ކުރިއަށް ގެނައީ އެ ކަންކަމާ ބެހޭ ގޮތުން ވެސް އެ ބޭފުޅާ އަށް ނޯޓިސްދިނުމަށް. ދެން އެޖެންޑާ ސިއްރުކުރުމަށް. ދެން އަޅުގަނޑު ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވި ގިނަ ބޭފުޅުން ފާއިދާކުރައްވައިގެ އިންޓަވިއުކުރުމުގެ ކުރިން މަޢުލޫމާތު އެއްކުރުމަށް ކަނޑައެޅުމަށް. އެހެންވީމާ އިދާރީ ކުރައްވާ ބޭފުޅުން ނަމަ ކަމަކު ވަނީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ނިންމާފައިވާ އިންޓަވިއު ކުރުމުގައި މާލެސް ދަތުރު ކުޅަދާނަކާއި މާލެސްދަތުރު ގޮތް ނިންމުން. ދެން މާލެސް ދަތުރު ނިންމުމަކަށްވުރެ މާލެސް ދިޔާ މިންގަނޑެއްކަމުން ހުރިހާ ދުރުން ދަތުރު ނިންމާނެތޯ ނުވަތަ ދާނެތޯ. ނުވަތަ ރަށުން ދަތުރު ނިންމާނީ ވެބްސައިޓުން ނުވަތަ ފޯނުން. މިކަން ޖަހާން މި ބޭފުޅުން ނިންމަވައިދެއްވަން. އެއީ މިކަން ޚާއްޞަ ކަމެއް ފަދަ ގޮސް ވެބްސައިޓުން ނިންމަވައިދެއްވާ ކޮންމެ ގޮތެއް ވިދާޅުވި ޚާއްޞަކަމެއް ވޭ. އެކަމަކު މާލެސް ދިޔައިއްޖެއްޔާ ކޮންމެފަދަ ގޮތެއް ނިންމާފައި ކުރިއާ ބޭފުޅުން ވެސް މާލެސް ދެއްވާ ގޮތަށް އޮތްއިރު އެކަމަށް ޤާނޫނީ ގޮތުން އެ ފާސްވި. އެހެންކަމަކު ގޮތަކަށް ނިންމަވައިދެއްވުން. ނަޞޭޙަތް ދެން ބަލަމާ.

ނޮޅިވަރަމް ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީތަކުގެ ޖަލްސާތަކަށް ރައްޔިތުންގެ ކުރިމަތި ތަމްސީލުކުރާ ކުރިއަށް ޕާޓީގައި ބެހިގެންވާ ކުރިޔަކުން ނަ އެއްކިބާވުން ވާހަކަ ވިދާޅުވި ރާއްޖޭގެ އިޤްތިޞާދީ ރިޔާސީ ނިޒާމު ދެކޮޅު ދާއިރާގެ ހުރިހާ ވާހަކަފުޅުތައް އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބޮޑަށް ތާއީދުކުރަން. އެ މަޖިލީހުގެ ވާހަކަފުޅުތައް ބައްޓަންކުރައްވައި އެ މަޖިލީހުގެ ނުވަތަ ބޭފުޅުން ދެއްކެވި އިންސާފުވެރި ބޭފުޅެއް ހުރި ދެއްކޭ ވަރަކަށް ވިސްނުމުގެ ފެށުމެއް. އެކަމަކު މި ރާއްޖޭގެ މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީ މެންބަރުކު ވެސް އެ މެންބަރަކަށް ދިވެހިންނާ ޤާނޫނީ ބައެއް އަދުލުއިންސާފުން ދެންނެވީ އެ ބޭފުޅަކު الله ގެންދިޔަ ކުރައްވާފައިވާ ހުވާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެ މަތިން. ޝުކުރު ރައީސް، އެ

ޒިޔާރަތްތަކުގެ މެދުވެރިކަމުން އަޅުގަނޑުމެން އުޅަމުންދާ ދަތިތަކުގެ ޒާތުން ނޫން. އަޅުގަނޑުމެން އެއްވެސް އިޖުތިމާޢީ މެންބަރަކަށް

އަށް އިޖުތިމާޢީ މެންބަރުންގެ ގޮތުގައި ކޮށްޗެން ނިކުމެގެންދާން ނުބުނެވޭނެ. އެ ގޮތަށް އިޖުތިމާޢީ މެންބަރު

އަޅުގަނޑާ މުޖުތަމަޢުގެ ނުހިފަހައްޓާ ދެމިހުރި ހަރަކާތްތަކުގެ ބައްޓަން ގެއްލި ގޮތަކަށް ފިލާވެފި ފިލާވަޅުން އަޅުގަނޑު

ކުރެވިދާނެ ކަމަށް. މި ފަރާތް އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވާ ހަމައެކަނި ހޯދާލެވޭނީ އެއީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ދެރަކަމާ ދިމާވާ

ހައްދުގައި މި ފަރާތް ޙައްޤުއްލާހުގައި ވިހުރުމުގައި އެންމެންނާއެކު ކަމަށް އަޅުގަނޑު ފަހުމްކުރާށޭ. މީހުން މި ފަރާތުގައި

އަޅުގަނޑު ކަމަށް ފެހުރުމަށް ނިކަމެތި އެއްވެސް ކަމެއް ފެނުނު ހެދުމުގެ ދުވަހު އަހަރު ބާއްޖަވެރި ބަލައިގެން ވަރަ ކަމެއް

ކުރަން އުޅެނީ ކަމަކަށް. އެއީ ފަހު ވީހާ ގޮތެއް ކަމަކުން ކުރަން އުޅެނީ ކަމަކަށް. އަޅުގަނޑުމެން ދިރިހުރުމުގައި މި

ތަފާސްހިސާބު 4 ފުރަތަމަ އެއް ފަސް ބައިތަކުން އެއް ދެ އަޅުގަނޑު ދަރިންނަށް އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ އެންމެން މި މިސްރާބުތަކީ

ކުރަނީ މި މަސްރަހުތަކީ ފިޔަވަޅު އަދާކުރި ނިންމަމުން. އެހެންވީމާ މިއަސްރާރުތަކީ ނިންމުމުގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ޒާތީ

ވަރަށްބޮޑަށް ޖެހޭ ފަރުދު ބަދަލުތަކުގެ ޒާތީ ތަފާތުތަކެވެ. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑުމެންގެ ޒާތީ ތަފާތުތަކަށް

ނަމަވެސް އެ ޒާތީ ތަފާތުތައް މިހާރުވެސް އަޅުގަނޑުމެން މި ގެންގޮސް ޤާނޫނީއަސާސީގެ ތެރޭގައިވާ އިރުގެ

ތެރޭގައި. އެހެންވީމާ އިޖުތިމާޢީ މެންބަރު ރައްޔިތު ރަށްޓެހިން ސިޔާސީ އުސޫލުތަކަށް ދިމާލުކުރާނެ މި ކަޙާތަކީ

އެއް ޒާތީ ފަރުދުތަކުން އެއް ބަދަލުތަކުގެ ފުރިހަމަކަމެއް ކަނޑައި އެ ހުރިހާ ޒާތީ ފަރުދުތަކުން އިޖުތިމާޢީ މެންބަރުގެ

ވިސްނުންފުޅާ އެއްގޮތަށް ކޮންމެ ފަރާތަކު އަމަލުކުރަމުން ދަނީ ކަމަކީ އަދި ވަޑީ ހުރިހާ ހަމަކަށް މިހާރު ފަރާތަކުން

މަރުތަބާގައި ޚަބަރުކުރުން ގެނބިގެންދާނީ އެ ޚަބަރު ޚަބަރުތަކުގެ ވަޑީ ހުރިހާ ދެމިހުރީ ހުރިހާ ފަރާތަކުން ސިޔާސީ

ވެސް ހިނގަމުން ދޭ ކަމެއް ކަމަކީ، އެހެންވީމާ މި ކަންކަން ހަޤީޤަތުގައި ބިލިވާ ފަރާތަކުން ރަނގަޅުވެގެންނުވެއެވެ. އަދި

ޤާނޫނީ ބަދަލުތައް ޤާނޫނީ މެދު ކުރަމުންދާ އެއް ފަރާތް ބަދަލުވެފައި އެހެންކަމުން ޤާނޫނު މެދުކުރަމުންދާ އަދި

ޤާނޫނީއަސާސީ މެދު ކުރުމާއި އެކުގައި އިސްތިޙުޤާޤުގެ ކަމުގައި ސިޔާސީ ކަމެއް ހަމައެކަނި ވަކި ވެސް. އެހެންވީމާ މި

ހުރިހާ ކަމެއް އުނިވެގެންދާނެ ރަށްތަކުގެ މަސައްކަތް ޒާތީ ފަރުދުތަކުގެ ބަދަލު ބައި މަސްއޫލިއްޔަތު އެކުގައި ފުރިހަމަކަމަށް

އެއިޖުތިމާޢީ މެންބަރު އަދާކުރަމުން ކަމަށް އަޅުގަނޑު ފަހުމްކުރަނީ. ދެން...

ދިރާސާކުރެވުނު ވާހަކަދެއްކުން:

ދެން ހުރިހާ ފަރާތަކުން ބަލައި ޤަބޫލުކުރެވޭ ހަމަ ވާހަކަ ދެއްކުމަށް އަޅުގަނޑު އެދެން.

ސިޔާސީ ދެކޮޅު ފަރާތްތައް މުޖުތަމަޢު ނަސޭހަތް ވާހަކަދެއްކުން:

މި ވާހަކަ ކޮންމެހެން ދަންނަވާލަން ބޭނުން ސަބަބަކީ ނޫނީވަރަށް ދާއިރާ ތަފްސީލު ކުރާ މެންބަރު ކޮމިޓީން ނިކުމެވެންދާން ވިދުވި ދާއިރާގެ ބިލްޑިންގް ޕެއިންޓު އަދިވެސް ކުރެއްވި ފެށެ އެ ކަމަށް ރިޕޯޓުތައް އެއްފެށި އެއްޗެއް ވިދާޅުވެފައިވާ މިކަން އަޑުގަނޑު ވަރަށް ބޮޑަށް ކުރިމަތިވެދާނެ. އެހެނީ ނުލިބުނުވާން. އެހެން ދެންނެވިގޮން ނުވާނެ. އޭރު އަޑުގަނޑުގެ ދާއިރާގައި ހިމެނޭ 5000 މީހުންގެ ބައްޔަށް އަޑުއިވުމުން ކަމަށް އަޑުގަނޑު ދެކޮޅު. އެހެނީ ނުހެއްދުވާން. އެހެންވީމާ އަޑުގަނޑުގެ ދާއިރާގައި ހިމެނޭ 5000 މީހުންގެ ބައްޔަށް އަޑުއިވުމަށްވާން ގޮތަކަށް މިގޮ އެއްވެސް ބިލްޑިންގް ފެންބަރު ވަރަކަށް ދެއްކެވިމާ އެކަން އަޑުގަނޑު ޗެކްޕޮއިންޓު ނުކުރާނަން، އެންޓްރެންސް ނުކުރާނަން. ހަރަކާތުގައި ވާ މަސައްކަތް އެނބުރި ދާއިރުގައި އަޑުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ ވަރަން ބޭނުން އިންޓަރވިއުކޮށްގައި މާލެސްޓޯން ކުރައްޗިރާ އަޑުގަނޑުގެން ކަނޑައަޅާނަމެވެ. އަޑުގަނޑުގެން އެބަދާ ވަރަން ބޭނުން އިންޓަރވިއު އަދި މާލެސް ދޯން. އޭރު ކުރީ ފަހަރުގައި ޗެކްބަރު ދަންނަވާލާ މައްސަލަތަކެއް އޮތް ކަމަށް އަޑުގަނޑުގެ ނަންނަން ޖެހިފައި ނުކުރާން އެމް.ޑީ.ޕީ އަށް. އެހެންނަމަވެސް މި ކޮމިޓީއަށް ރިޕޯޓުކުރާ މަސްޖިދަނަ ޖަހާފައިވާ ނޮވެމްބަރު ފަހަރުވެގެން އޮފީސް މި މަރުމު ވެރި ކުރެވުނު އިންޓަރވިއުގެ ސްކޫލް އެކުލަވާލައިގެން. އެހެންވީމާ ތަޅުމަށާއި ތަޖުރިބާ އާއި ޝަހާދަތު މި ކަންކަމަށް ޕޮއިންޓު އަޑުގަނޑުން ދެން 50% ދިން. ތަޅުމަށާއި ތަޖުރިބާ އާއި ޝަހާދަތުގެ އެބަޔުގެ ތަޖުރިބާއަށް އަޑުގަނޑުން ދެން 40% އަދި ކޮމިޓީން ބަހަން. ދިން ނަސީހަތް އެބަ ގެންގުޅުނު ޕޮލިސީ އެއް. ދިން އިންޓަރވިއު އަށް 60% ދިން. ބޭރު ޕްރޮސެސްޖެހުން އެ ކޮމިޓީ ދިން. ދިން ޝޯޓްލިސްޓުކުރުމަށް މި ބާރު ޗެކްޕޮއިންޓު ހަމަވާން އެހެން ވިދާޅު. އެހެންނަމަވެސް ޝޯޓްލިސްޓުކުރުމަށް މާނަކުރާ ތަޅުމަށް ކުރަހަން އަޑުގަނޑުކަން ޝަހާދަތު ނުކުރާ. އަޑުގަނޑުގެން އެފަދަ މަޢުލޫމާތު ބޭނުމާއި އެއްޗެހި ދަތުރުގެ އިންޓަރވިއު ހުރިން އޭރު ވަރަން މުދައްރިސް ކަމުގައި ކަމަށް އަޑުގަނޑު ޝަހާދަތުދާނީ. އެހެންކަމުން ޝޯޓްލިސްޓުކުރުމަށް ދިން އެ ބާރު ދެއައި އަޑުގަނޑުގެން ކަބަރުދާނަން. އެކަމަކު އެ ދީ ބައި ނަން ދަތުރުކު ތައްޔާރުވެއް ނަން، ޝަހާދަތު ކަމެއް ނަން، ދަތުރުގެ ބައްޓަންކުރީ އެއް ނުން. އެއަރޕޯޓް އިޖުރާއަތް އޭރު ހަމަގައިމުވެސް ޝޯޓްލިސްޓުކުރުން މަރުކަޒަށް ކަމެއް ކަމަށް ވަނީ ކަމަށް އަޑުގަނޑުގެ ޝަހާދަތު ނުކުރެވޭ. އެހެންވީމާ، އެ ކޮމިޓީ އަޑުގަނޑު ހުށަހަޅަން. އަޑުގަނޑު ނަސީހަތް ހުށަހަޅުއްވާނެ ފުރިހަމަ އަށް އަޑުގަނޑު ތާއީދުކުރާނަން. ޝުކުރިއްޔާ.

<u>ބިލްޑިން ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުލް ޙަމީދު ފަރާތުންއެރުވުން:</u>

ޝާހު، މުހައްރިރު އަޑުގަނޑު ދަރަޖަކޮށްދަން މި ބޭނުން ވަނީ ޕްރޮސެސް ޑިޕާޓްމަންޓް ކަމަން ހުށަހެޅުއްވި ބާރުމާ އަށް އަޑުގަނޑުން (ވަގުތީކޮމިޓީކަށްދިނު). ނިމުނީ. ހުށަހެޅުއްވި ބާރުމާ އަށް (ވަގުތީކޮމިޓީކަށްދިނު).

<u>ރިޔާސަތުން ފަރާތުންއެރުވުން:</u>

އާދެ ފުންބޯރުން ފަހަކަށްއަހަރުތަކުގައިދު އުސްދަރަޖަތަކާއިން ގޮތުން އެހެން ހުރިހާ ފުންބޯރުން ޖަމާވެފައި ބެހެއްޓުމުން އެދެން.
ޖަމްޢު ފަހަކަ ކުރިއަށް ގެންދެވުމަށް.

ބިލްމަދު ދާއިރާގެ ފުންބޯރު އަދަދު ޖަމްޢު ފަހަކަށްއަހަރުތަކުން:

ހުރަހެއްޖެހިފާ ބޭރުގެއާ އަޅުގަނޑުމެން އިންޓަރނޭޝަނަލް ކުރުމަށްޓަކައި ޓޫރިޒަމްއާއި އަޅުގަނޑުމެން މިފަދަ މިފަދަ
ދާއިރާއަކުން ސަރުވޭކުރުމުގެ ފަހަކަ. އެއީ ފަހަރެއްގައި ޖާޒީ މައުލޫމާތު އަޅުގަނޑުމެން ސަރުވޭކުރެވުނު ކުރުމުން
ވަރަށް ބޮޑު ހައިރާންކަމެއް ލިބިވަޑައިގެންފައި ކަމަށް ފެންނާނީވެ. ދެން އަޅުގަނޑު މި ފުރުސަތުގައި ދަންނަވާލަން
ބޭނުން ގަވާއިދުގެ 140 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނެފައިވާ ދެ އަމާޒަށް އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތް ކުރަންޖެހޭނެ
ކަމަށް ގަވާއިދު ބުނެފައިވޭ. އެހެންވީމާ އެ ދެކަން ހާސިލުކުރަންވާނެ ކަމަށް ގަވާއިދު ވަރަށް ސާފު. ދެން އަޅުގަނޑު
ދެކެވިދާނެ ހެއްސަފާނަން 170 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައި އޮތް 4 ކަރަޢިޖީރާ އަދި އަޅުގަނޑުމެންގެ އިންޓަރނެޓު
އަމާޒުކުރަންޖެހޭނެ ކަމަށް ޤަބޫލުކުރަނީ އެ ފޯރިހުކަމާ، 4 ކަމެއް މި އޮންނަނީ. އެ ހަމަރު ކަމަށް މިފާރު
އަޅުގަނޑުމެން އޮޑިޓް ބޭނޭ ގޮތުން އެމަސައްކަތް ކުރަން ހުރަހެއްޖެހި އޮތް، އެޖިއިނޑުކުރަން ހުރަހެއްޖެހި އޮތް
އޮޑިޓްގެ އެ ދާއިރާގެ މައުލޫމާތު. ދެން އަދިއެކަ އަދި އާގެއިމުރުން ތަޖުރިބާ އެ ދާއިރާގައި. ދެން އަދި އެބަ އޮތް
ފަހުން އެ ބޭނުއްގެ ތަސްއްލިލު އެ ދާއިރާ ކުރިއުރުވުމަށްބަޔާ. އެހެންވީމާ އިންޓަރނެޓު ކުރުވާއިރު
ހަމަގައިމުވެސް މި ހަމަރު ސަރުކަރު އަޅުގަނޑުމެން ގަވާއިދު ބޭނު މަޢުލޫމާތާ އެކު ޖަބާވުރަންޖެހޭނެ ކަމަށް.
އެހެންވީމާ އިންޓަރނެޓު ކުރަނީ އިދާރީ ނުވަތަ މާލީ ދުވާއިރުގައި މިހަމަރު ބާރާއާ އަދި އަޅުގަނޑުމެން
ބަލައިލަންޖެހޭނެ ކަމަށް. ދެން ދަރުނަވާލަން ބޭނުންވަނީ އެހެން ފުރަތަމަ މި އޮންނަނީ ޤާބިލުކަން. އެ މަޖާމަން އެ
މިހަދު ޤާބިލުކަން. ދެން ތަފްސީލުކޮށް އެބަ އާދޭ އެ މަޖާމާ ދުއި މައުލޫމާތު އެ މިހަކަން ލިބިގެންވާކަން ނުވަތަ
ނޫނޭކަން. އެއީ ދެން އޮނަގެ އެޖެއްކާޝަން އެ ދާއިރާއަކަން ހުރުން ކަމަށް އަޅުގަނޑު. ދެން މި އޮތީ ސްކިލްސެޓްކަން
ބުނެވޭ ދާއިރާއާ ދުއި ބޭނުން އެއް.ވެސް ތަޖުރިބާ އެއް ހުރިކަން. އެއީ އެކަސްޕީރިއަންސް. ދެން މި ީއޮތީ
ބުނެވޭ އެ ދާއިރާއެއްގެ ތަސްއްލިލު ކުރިއުރުވުމަށްބަޔާ. އެހެންވީމާ އެއީ އެ މިހެއްގެ އެބިލިޓީ އާއި ނޮލެޖާއި
އެކްސްޕީރިއަންސާއި އަދި ވިޝަންއާ. އެހެންވީމާ މިހަމަރު ދާއިރާ އިން އެބަ ސްކިލްސެޓްކަން. ދެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް
އިތުރަށް ގެނެވިދާނެ ކަންކަމުގެ ތަރުތީބަށް ޕޮޒިޝަން، އެ މިހެއްގެ އިންޓަރވިއު އެ ކަންކަން ބެލިދާނެ ކަމަށް.
ދެން އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑުގެ މައިގަނޑު ނުކުތާއަކީ މި ކަންކަމާ ބޭނޭ ގޮތުން ސަރުވޭކުރުވޭނެކަމާއި އަދި ޖާޒީ
މައުލޫމާތުތައް މި ކޮމިޓީން ސާފުކުރެވެންހުރިކަން. އެހެންވީމާ އެ ކަންކަމަށް ތަޢާރުފުވެފައިވާ ހުނަރުވެރިކަމާ ވަރަށް
މުހިއްމު ކަމެއް. ދެން އެ ކަމާ ބޭނޭ ގޮތުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަނގަބަހުންނާ ނުވަތަ ލިޔުންތަކުން މައުލޫމާތު.
އާދޭތެރޭގައި އަމިއްލަ ވިސްނާފައިވާ މަޝްވަރާތަކާއި އަދި އެކުލަވާ ބާރުލާ އަދި ކުރެވޭ މުޤާބަލާތަކުން ވެސް

ވިޔަފާރީގެ ގޮތުންނަމަ ވެސް ހުރި ގޮތެއް އަންގަވާން ބޭނުންފުޅު ވާ ކަމެއް ވާނަމަ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަންގަވާލައި ޝުކުރުން މުރިއްދު ކަމެއް. އަދި މި ފުރުޞަތުގައި އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުން މާކުސް ދިނުން. އެސިޓެޑިގަންނަވާން މިޔާރީގެ ކޮމިޝަންތަކުން ވެސް މާކުސް ދިނުމުގައި ދި ◌ޯފަރާތުގެ މާކުސްދިނުން. އެއް ފަރާތުން 10 މާކުސް ދޭއިރު އަނެއް ފަރާތުން 0 މާކުސް ލިބިފައި. އެހެންވީމާ މި މާކުސްދިނުމުގައި ވެސް އެއްވެސް ކަހަލަ އަޅުގަނޑަށް ގަބޫލުކުރުވެސީ ވަރަށް މަޖާޒާ އުނު ދަންނަވަންޖެހޭ ބައެއް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ އެ ކަންތައް ނިންމުލި ގޮތާ މެދު އަޅުގަނޑުގެ ހިތުގައި ސުވާލު އުފެދުނު. އެއީ މި ދެންނެވި އެއް މެންބަރަކު 10 އެއް ދެއްވާއިރު އަނެއް މެންބަރަކު ހަމަ އެ ދާއިރާ އަށް އެބަ ދެއްވާ 0. އެހާ ބޮޑު ތަފާތެއް. 100% ގެ ތަފާތެއް އެ އަންނަނީ ކީއްވެ؟ އަޅުގަނޑަކަށް ނުވިސްނޭ. އެހެންވީމާ މި މާކުސް ދީގެން މިކަން ކުރަންތޯ އެ ފުރުޞަތު އެބަ އޮތް. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ މާކުސް ދީގެން މިކަން ނުނިމުން ކަމަށް ވެއްޖެއްޔާ ރިޕޯޓު އެ ވިދާޅުވާގޮތަށް ވޯޓަށް ދީގެން ހަމަ ނިންމުން ވެސް އެއީ ޝައްކު ކަމެއް. އެ ކަމުގައި ޓެކްނިކަލް ހަމަ މާކުސްގައި ހުރި މައްސަލަ އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވަނީ. އެހެންނޫން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ ނަފްސުތަކަށް އިތުބާރު ހުރި ކަމަށް ވާނަމަ މާކުސް އަޅުގަނޑު މައްސަލަ އެއް ނެތް. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ދެވަނަ ފުރުޞަތު ދޫކުރީ މިހާރު.

މުލަކު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝާހިމް އަބްދުލްޙަކީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

މިގަ◌ިއި އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ އަޅުގަނޑު ވެސް އަޖައިބުން މި އިނީ މާކުސްދޭން ކްރައިޓީރިއާތަކެއް ހަދައިގެން ކަމަން. ދެން އަޅުގަނޑަށް ވަރަށް ތާއީދުކުރާ ކާމިލް ދެއްކި ކްރައިޓީރިއާ ބައި ގޮތުން ދެއްކި ވާހަކަފުޅަށް. އިންޓެގްރިޓީ އަދި ބޮޑު އެއްޗެއް ދަންނަވާން ކަމަށް ގަބޫލުކުރަމު. ދެން އެކްސްޕީރިއަންސަކީ މިހާރު އެއްޗެއް. ތަޖުރިބާ އާދޭ ޖޮބުގައި ލިބޭ ޕްރޮފެޝަނަލްސް. އެހެންވީމާ މާކުސް ދޭންޖެ ދެވިދާނެ. އެކަމަކު އެހާކަން އެހާ ބޮޑު މާކުސް އެއް ދޭކަން އަޅުގަނޑަކަށް ނުފެނޭ. އެއީ ތަޖުރިބާ ފެންވަރު ނެތް މީހަކު ޕްރޮފެޝަނަލިސަމްގައި ބުނާ ގޮތުން ވެއްޖެއްޔާ އަދި ޕްރޮފެޝަނަލްގައި ބުނާ ގޮތުން ވެއްޖެއްޔާ އާދަގެ ނަމެއް މި ތަފާތަކަށް ނާންނާނެ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ ތަޖުރިބާކަން އެ ވަރުގެ މާކުސް އެއް ދޭންޖެހޭނެ ކަމަކަށް ނުފެނޭ. އެހެންނަމަވެސް އެ ހިސާބުން ރަނގަޅު ކަމެއް. ދެން މިޝަން އެ ބައި އެ ދަނީ މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ޕްރެޝަރ ކޮމިޓީގެ ތަރުތީބުގައި. ޗީފެއް ގޮވައިގެން އުޅުއިރު އޭނަ ކަށަވަރުކޮށް މި ދާއިރާ ތަރުތީބުކުރީ. ޕްރެޝަރުޖަހާ ހުރިހާ ކަމަކަށް ފުރޭ. ދެން ކުރީ ފަހުން ބޭނުންވާން މި ކަމުގައި ނިމޭތޯ. ދެން އޭނަގެ ޖަވާބުކަން ބަލާނެ އެހެންނަމަކަށެއް. މަސައްކަތް

ގޮތުން ހުރި ދާއިރާއެއްގައި ނޫނީ މަސައްކަތުގެ ދާއިރާގެ ތަޖުރިބާ ހުރި ވަރަކާއި އިންޓަވިއު އާއި ލީޑަރޝިޕާއި ކޮންފިޑެންސާ، މިއީ ކަންކަންގެ މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި އުޅޭން އެއްވެރިކަމަށް. އެހެންވީމާ ބޭނު ވިއްޔާއް އިންޓަވިއު އަދި ދޭން ކާނަލް ހުރަހެއްވެ 60% އަށްވުރެ ގިނަ ބޭފުޅުން ވޯޓުދޭ ބޭނުން އިންޓަވިއު އަދި ދޭންވާން ކަމަށް. ދެން އަންހެނުން ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ ދެންމެ ހަމަ ޤާނޫނީ ސަރުކާރުގައި މާލީ ދީނުމުގައި ވީމާ އަންހެނުންނަށް ކޮންމެވެސް ކަހަލަ މިންވަރެއްގެ ޖެންޑަރ ގޮތުން ތަފާތުކުރެވޭ. ސިޔާސީ ދާއިރާގައި ކޮންމެވެސް ބާވަތެއްގެ ތަފާތު ކުރުމެއް ވޭ. އަދި އަންހެނުން އުޅެނީ ހަމަ ދަރިމާ ގޭގައި އަންހެނުންނަށް ވަގުތު ދޭން ކަމަކީ އެއީ ދަރިމާ ބާރުކުރެވޭ އަންހެނުންނަށް ނުލިބޭ ވަގުތު. ދެން އަންހެނުން މަގު ކުރިޔަށް ބައްޓަން ކޮށްދެވޭ މަސައްކަތާ ކުރިއަށް މަސައްކަތް ކުރުމަށް ފުރުޞަތު ދިނުން. އެއީ މިކަހަލަ ކަންތައްތަކުގެ ކުރިއެރުމަށް އެތައް ގޮތަކުން ވާން ވަރަށް ބޮޑަށް ބޭނުންވާ ވަގުތު. ދެން ހުރިހާ ކަމެއް ވިސްނާލަން ޖެހެ ހުރި މިފަދަ ކަންކަމުގައި ވަގުތު ވަރަށް މުހިއްމު. ބަޖެޓު ދިރާސާ ކުރަން ހުރި ކަމަށް ވެސް ވަރަށް ގިނަ ބަޔަކު ދައްކާ ބަޖެޓު ތަފާތު ބަޔަކު ބަޖެޓު ގަބޫލުކުރަން. އަދި އަންހެނުންނަށް މިސާލަކަށް ސިޔާސީ ޕާޓީތަކުގެ ބަޖެޓު ދިނުމަށް ކޮށް އަދި އިސްލާހީ ޕާޓީތަކުގެ ފަރާތުން. ދެން އިސްލާހީ ޕާޓީތަކުން 10 ވަރަށް ގިނަ މަސައްކަތް 25 ބަޖެޓު ދިނުމުގައި ސަރުކާރު އަންހެނުން ބައިވެރިކަން ދެމެހެއްޓުން. އެހެން ނޫން ވަރަށް ގިނަ އަށް އިސްލާހީ ޕާޓީތަކަށް ހިސާބު ކުރާން ޕާޓީތަކުގެ ކުރިއަށް ސިޔާސީ ދާއިރާގައި އަށް ބަޖެޓު ތަޢުލީމީ ވަރަށް ގިނަ އަށް ބަޖެޓު ދެން ޖަމާއަތް ބަޔަކު މުސާރަ ދިނުމަށް. އެހެންވީމާ ސިޔާސީ ދާއިރާގައި ކުރިއަށް ގޮސް ތަފާތު ކަންކަމާއި ގުޅުން ކަންކަން އަންހެނުން ހިމެނޭ. އިންސާފުގެ ވަރަށް ގިނަ ހަމަ އެއް ކަންތައްގައި އެއް ބަޖެޓު ސިޔާސީ ދާއިރާ އެހެން ބަޖެޓު 15 ދާއިރާ މި ޖާގަ ތަރައްޤީ ކުރާނެ ކަންކަން. ދެން މީގައި ހުރި އަންހެނުން ހިމެނޭ ހަމަ އިޚުލާސްތެރިކަން ކަންކަން. ދެން އަންހެނުން ވެސް ޖަމާއަތްތަކާ ގުޅުން ދެކޮޅު ކާމިލް ވިދާޅުވި ގޮތަށް މި އަސާސީ ޙައްޤު ވަރަށް ކޮންމެ ސިޔާސީ ވާންވީ އިސްލާމް އެއް ނޫން ކަންކަންގެ މިކަހަލަ ކުރިއެރުމާ އަދި އިއްޔެސަލާމަތީ، މާލީ ދިނުން ގޮތެއް އިއްޔެސަލާމަތުގެ ކަމަށް ވަރަށް އަންހެނުން ބޭނުން ޝަރީޢަތުގެ ޤާނޫނު ތަޖުރިބާ ހިމެނޭ ހަމަ ޚިޔާރު ދޭން ޖަމާއަތްތަކާ. އެހެންވީމާ، މި ސިޔާސީ ފުރުޞަތު އަންހެނުން ދެކެވި ވާހަކަ މައްސަލަ އެއް ކަމަކަށް އަންހެނުން ވެސް ނުދެކެން. އެހެންވީމާ، އަންހެނުން ތާއީދުކުރައްވާ. ބަޖެޓު ވެސް ބަޔާ ހިމެނިފައިވާ އެ ހުރަހަށްވުރެ. ދެން އާދެ ކޮންމެ ސިޔާސީ އަންހެނުން މި ދަންނަވާލީ. ދެން އަންހެނުން މި މަޤާމުގައި އަދާކުރާ އެހެން ހިމެނިފައިވާ އެއް ޝުކުރިއްޔާ. ޝުކުރިއްޔާ.

ހުޅުމީދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިލްޔާސް ލަބީބު ވާހަކަދައްކަވަމުން:

އާދި، ސުވިޓްރިއާޓާ ހާލަތުން އެ ދަރުވާތަކުގެ ވަރަކާވެގެން އަޅުގަނޑުގެ ބާރުދުނުކުރަން. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑުމެން ފެނޭ

އިޖުތިމާޢީ ވަސީލަތް މަޖުބޫރު ދަރަޖަތަކަށް ކަމަށް. ސަބަބަކީ ފުރުސަތުއަސާސީގައި އެބަ ބޭނުންތެރި ފުރުސަތުކަން ހުރި

ބޭނުންކަން ވަޒަނުތަކަށް ކަމަށް. ދެން އަޅުގަނޑުމެންގެ ދާއިރާތަކުގައި ގޮތުގައި މި ކަމަށް އެކިއެކިދާއިރާތަކުގައި ވެސް

ތަޖުރިބާ ފުރުސަތުކަން ލިބިފައި ބޭނުން. އާދައިގޮތުން ތަޖުރިބާ ގޮތުން ވެސް ރަނގަޅު ބޭނުންތެރިކަން އަޅުގަނޑުމެން

ބަދަލުކުރަން ކަމަށް އަޅުގަނޑު ފުރުސަތުދޭނެ އެހެންވީމާ، މި ކަރުދާސްތަކުގެ ތެރެއިން އިޖުތިމާޢީ ހިމަނާން

އަޅުގަނޑަށް ވެސް ފެނޭ. ދެން ކާނާގެ ހަރަކާތުގައި ދާއިރާތަކާއި އިތުރަށް ކުރުމަށް އެ ހަރަކާތުގައި ގޮތަށް އަޅުގަނޑަށް

އެއަރޕޯޓު ބޭނުން ތާއީދުކުރާނެ. ދެން އާދައިގޮތުން ކާނާގެ ވިޔަފާރި އިންވެސްޓްމަންޓް އަށް 60%. އެ ވަގުތު އަޅުގަނޑަށް

ހިލޭ ތަނބާކޮށް ޖިނާއަށް، އެ ބައަށް 40% ދިވެހި ދެން ހުރި ބައެއް އަނެއް ބައިވެރި ބަޔަކަށް އަޅުގަނޑަށް

ފެންނަނީ. އެއީ 05% އަށް ވުރެ ބޮޑު ބައި 60% މި ދަނީ އިންވެސްޓްމަންޓް އަށް. އެހެންވީމާ، އަދި މިގޮތަށް

އަޅުގަނޑުމެން ޕްރައިވެޓްސެކްޓަރު، އެކްސްޕޯޓްސްއަށް އިޖުތިމާޢީ ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް މާލީގޮތުން ބައިވަރަށް

އެބަ ހުރި. އެހެންވީމާ، އެ ގޮތަށް އަޅުގަނޑަށް ފެންނާނީ އެ ގޮތަށް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާލަން.

<u>އަވިއްސި ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނާޝިޒް ވަކާލާތުކުރެއްވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. އަޅުގަނޑު ރިޔާސަތަށް ދެއްކެވި އެ ދަރުސާތަކަށް ވަރަށް ގޮތެއް ވެސް ތާއީދުކުރަން. އެއީ ހަމަ މި

ކަމަށް ބޭނުންވާ އިމްތިޙާނުތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް ބޮޑަށް ބަދަލުކުރެވޭ ވިސްނުން ވެސް ޖެހޭނެ. އަދި އެ މިނިސްޓަރު

ހުރި އިންވެސްޓްމަންޓް އާއި ކޮމްޕެނީސްއާއި ޕްރައިވެޓް ކޮލެޖެއް މި ހުރިހާ ކަމަކަށް ވެސް ބަދަލުކުރަން ކަމަށް

އަޅުގަނޑު ފުރުސަތުދެއްވުން. ދެން އެހެންނަމަވެސް ޙާލަތު އެ ވިޔަފާރި ގޮތުގެ މަތިން އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާލަން ނަޝީދު ވެސް

އެ ވިޔަފާރި ގޮތަށް ކޮލިފިކޭޝަންސް ހަމަޖެހި ކޮށްދިނުމަށް މި ބައިވެރިން. ކޮލިފިކޭޝަން، އެކްސްޕީރިއަންސް،

އިންވެސްޓްމަންޓް، ދެން ޕްރައިވެޓް ކޮމްޕެނީސް. މި އެއް ބިޒްނަސްއެއް ތެރެއަށް ދާން. ދެން ކޮލިފިކޭޝަންސް

އަށް 15% އެކްސްޕީރިއަންސްއަށް 15% އިންވެސްޓްމަންޓަށް 60% ޕްރައިވެޓް ކޮމްޕެނީސް އަށް 10% ދެން

އިންވެސްޓްމަންޓް އަޅުގަނޑަށް ހިލޭ ވަރަށް ފުދޭ ދާއިރާއެއްގައި ބޮޑު ބިޒްނަސްއެއް. ދެން އެހެންވީމާ، އެ

ސަބަބަކީ 60% ބޮޑު ޕަސެންޓޭޖް ކޮމްޕެނީއަށް ދެވިދާނެ އެ އާދޭ. އެހެންވީމާ، އެ ގޮތަށް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާ

ވަކާލާތުކުރަން.

<u>ވިލުފުށީ ދާއިރާގެ މެންބަރު ރިޔާޟް ރަޝީދު ވަކާލާތުކުރެއްވުން:</u>

މިގޮތަށް މާލީ ދިރުން އަޅުގަނޑުމެން ގޮތެއް ނިންމާ ކަމަށް ވެއްޖެއްޔާ އެންމެ މަދުން ލިބެންޖެހޭ ހިސާބަށް ބަލައިގެން

އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކަނޑައަޅަން. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑުގެ ތާއީދު ނުކުރަން މި ގޮތަށް މަސައްކަތްތަކެއް

ކޮންފަދައި އެ އަދަދު ނުލިބިއްޖެ ކަމަށް ވަނީ އެ ހިސާބުން ކޮމިޓީ އަށް އެކަން ބަލައި ނުގަނެވޭނެ ކަމަށް މިސާލަކަށް

75 ނޫނީ 60 އެއަށްވުރެ ދަށްވެއްޖެ ކަމަށް ވެއްޖެއްޔާ އެ ހިސާބުން ކޮމިޓީ އަށް ނުފެނުނަ ކަމަށް އެ މިހާރު.

އެހެންވީމާ، އެ ގޮތަށް އެއްބަސްވެވޭން މާކުސް ދިރުމަށް މިކަން ކުރަންޏާ ކުރަންޖެހޭނީ. ދެން އޮތް ގޮތަކީ ވޯޓު. ހަމަ

އެއްވެސް އެއްޗަކަށް ބުރުމަލާ ނުލައި މަސްދުން ފުރިގެން އޮޅަދާ ދުރު ފޮޅެއް ނަގައިގެން ގޮތެއް ހިންގުން. އެއީ

މީގެ ދެ ގޮތަށް. ދެ ގޮތް މިގޮތް އޮތީ: މާކުސް ދިރިއެން މިރަކު ސޯފުކާޖު ކުޅާ ކަމަށް ވެއްޖިއްޔާ އޮޅުނުނުވާނީ

އޮނަވަރު ލިބެންޖެހޭ އަދަދުއެ. އެއަށްވުރެ ދަށްވެއްޖެ ކަމަށް ވަނީ ކޮމިޓީއަކަށް ނުފެނުނެ. އެ ގޮތަށް

އެއްބަސްވާނެއެ. އެއްބަސް ނުވާ ކަމަނ ◌ޮވަނީ ކޮންމެހެން ފުރުޞަތު ބަލަކު ފުސްކަމު ވުމުގެ ބާނުމެއް

ނުމެ. ހަމަ ތަރުޖަމާކޮށް އަޅުގަނޑެކަށް އިންތިހާ އަޅުގަނޑު މާލިސް ދުރަށް ވަރަށް. މި ބޭފުޅުން ފުރުޞަތު ލިބިދިނުން

ކޮންމެ ވަރަކަށް ވެސް. އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ އަޅުގަނޑު އާދައި ތިމާހީ. އެއަށް ބަދަލެއް ނުގެނެވޭނެ. ދެން

އަލިއްލަ އަށް ފުރު ބަދަލުކުރެއްސެ އޮންނަ ރަނގަޅު. ދެން މިއަދު އެކަނި އަޅުގަނޑަށް މި ތަށްޓަށް މި ފުރިގެން

ދިޔައީ ރައްޔިތުންގެ ހައްޤުގައި އެއްސޯއް ބަލާ އަޅު. މިއަދު އިވިއްޖެ. ފާހަގަ ކުރަމުން ސާފުގަ 75 ވަނަ މާއްދާގައި އޮންނާނެ

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން މަސައްކަތްކުރަންޖެހޭ ގޮތް ލިޔުމައި. މިއަދު ހަމަ އެކަނި މި އަޅުއިވިނީ.

އަބަދުވެސް ދެންވެ ހާމިން ވިދާޅުވެއްޖެ އެކަން ބަލާގަ ހަމަވާޖަހާލި ހަމަގުޅިއެ ވިސްނުމާ އެއްގޮތަށް ދޭން މިއަދު މިކަން

ގެންދަންވާނީ. މިކަން ގެންދަންވާނީ އެއަށްވުރެ މިނިވަންކަމާ އެއްކަން މިޓަރަކް ހުރަހެއް ނަންތޫއް ވީހާވެސް

އިންސާފުން. އެއީ އަޅުގަނޑު އަބަދުވެސް ދަޢުވާ ވާހަކަ އަހެ. އެކަން އެހެން ހެކި ފުރޮބު 18 ވީހިން މަތިކަން

ހުރިހާ ފުރައި ހެކިވާ 9 އަށް ބަދަލުކޮށްފައި އެތަރ ބައިވަރު ބަލާހު މަތިން ބޭރުކުރަން ވެސް އުޅުނީ. އެކަމަކު

އަޅުގަނޑުމެން ހާދަގައި ހަދާފައެ ނުލިބޭ އަޅުގަނޑު ތަޅުސާލުކަމާ ދައުލާގެ ދިރުން ވެސް ހާގައި ލިބިކަން. އެ

މިރުންގެ ރައްޔިތު ވެސް ހާގައި އަކަ ހުރިކަން. އެހެންވީމާ، މިގައި އެންމެ އިންސާފުވެރި ގޮތަކަށް ވާނީ އެފަދަ

ބޭފުޅުން ރައްޔިތުންގެ މަސްލަހަތު ފުރާއަށް ޒުވާނާ ހެކިވެރިއެއް އެ ތަނުން ގޮތް ހިންގުމަށް. ބަޔަކު ކަނބަލުންކަމަށް

ރައްޔިތުންގެ ހެވާ ހައްޤުތަކާއި އެޅިފައި ކަނބަލުންގައި ދުރުކުރިމާ ނުބައި ނުލަދާ އަލިއްލަ ބޭނުނާ ގޮތް

އިސްލާމީ މީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބައެއް ފަރާ އެކަނިއެކަން ޒަބުދުނުކުރާ ކަމޭ. ދެން މުޤައްރިރު ޖަހާ

މިއަދުގެ ތައްމީއާ ކުޅެކަން ރަނގަޅުކޮށްފައިވާން. ނޫލިވަރު ގާއިދާގެ ބިއްލޮށި މެންބަރު ވިދާޅުވި، ވިޔުޖި

ގާއިދާގެ މެންބަރު ވިދާޅުވިއެ އެ ބޭފުޅާ މި ތަށްޓަށް ނުކުންނާނީ. އެހެންވީ ނޫން އަޅުގަނޑު ދެންނެވީ. ރިޕޯޓު

ބައްލަވާ އެހެނީ ނޫން ރަނގަނީ. ވ◌ަތަރު ކުރިއަށް މި ދަންނަވާ އަޅުގަނޑު ދައްކާވާ ވާހަކަ އަޅުއަހަން

ބޭނުންވާ ކަމަށް ވަނީ ކޮމިޓީކާމާ އެކަ އަދި ނުހޯ ކަމަށް ވަނީ އެ ބޭފުޅުނު ބެހެން ދާޅު އަޅުގަނޑު ދެންނެވީ.

ހުރިން ފުސޫރަތެއް. އެހެންވީމާ، ވަރަށް ކުރިއަށް އަޅުގަނޑު ދައްކާ ހުރި ވާހަކަ އެއް ވެސް މިތާ ދައްކަނީ.

އެހެންވީމާ، ރިޕޯޓު އެކޮންކޮދު ތަރައްޤީކޮށްފައިވާނޭ. އެކަމަކު ބައްލަވާ އަޅުގަނޑު ދެއްކި ވާހަކައަށް ތާއީދުކުރާ ވާ

ގޮތަށް އެ ރަނގަޅު ކުރަންޖެހޭނެ. އަޅުގަނޑު މިހާ ދައްކާ ކޮންމެ ވާހަކަ އެއް ދައްކަނީ ކުރިއެގެން. ކޮންމެހެން ޕާޓީއެއްގައި ހުރެ ޕާޓީއިން ބޭރުން ނުވާ ގޮތަށް ކަމެއް ނިންމިޔަސް ހަމަ ކުރިއެގެން ނިންމަނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުގެ ހުށަހެޅުމަކީ އެއީ. ވޯޓަކަށް ދާ ކަމަށް ވަންޏާ މިހާރު އެއްވެސް އެއްކޮޅެއް ބަދަލެއް ނެތި ވޯޓެއް ނަގަންވީ، ނަގައިގެން ވޯޓުން ނިމުމަށްފަހު އޭ. މާއްދާ އެއް ދޭ ކަމަށް ވަންޏާ މާދަމާ އެއް އަންނަނީވެސް ޖަލްސާވަރު، މިންގަނޑެއް ކަނޑައެޅިފައި.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އެހެންވީމާ، މި މިންގަނޑު ވޯޓު ހުށަހަޅުއްވަންވީނޫންތޯ. އެއީ ސަބަބަކީ ކޮންމެ ގޮތެއް ވިޔަސް އިންޑިވިޖުއަލްކޮށް އެބަޖެހޭ. ގަވާއިދު އެހެން ބުނޭ. އަދި އިތުރު މާއްދާއާމެދު ވޯޓު ސާފުކުރަން ހުށަހަޅުއްވާ. އިންޓަރޕްރެޓޭޝަން ބޭނުން ހުށަހެޅިފައި އޮތް މަސައްކަތް އަދި ކޮންކަމަކު މަސައްކަތްއޮތޯ.

ވިލިނގިލި ދާއިރާގެ މެންބަރު ރިޔާޒް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާލަން 75 މާއްދާ ފިޔަވާލުން ކަމަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އެހެންވީމާ، މި ހުށަހެޅުއްވީ 75 މާއްދާ ފިޔަވައިލުމާ ބެހޭ ފިޔަވުން ކަމަށް، ބެހޭ ތާއީދު ދޭން ނިންމީ ކަމަށް. ފިޔަވައިލުމާ ބެހޭ ތާއީދު ގޮތަށް ނިންމީ ކަމަށް. ނަޝީދު.

ނޮޅިވަރަމް ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު ރިޔާޒްގެ އެ ހުށަހެޅުމަށް ތާއީދުކުރަން ދެވަނަކޮށްގެން. އަޅުގަނޑު ވެސް 75 ހުށަހަޅާލަން އުޅުނީ.

ބިލެތްފަހި ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުލް ރަޒާޤް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރު، މި ގަވާއިދުގައި 171 ވަނަ މާއްދާގައި ވަރަށް ސާފުކޮށް އެބަ ބުނޭ ވަކި ސުވާލުތަކެއް މަޖިލީހަށް އަޅުގަނޑުމެން އަންގަންޖެހޭނެ ކަމަށް. މިގޮތުން މި ބާބު ކުރިއަށްގެންދާތަކުގެ ތެރޭގައި އަޅުގަނޑުކަން ނުފެނުނު. އެއީ އަޅުގަނޑު ހިތުން އެހެން ކުރިމަތިކުން ވެސް މިފަދަ މަސްއޫލިއްޔަތު ބާރުލެން އެއްބަސްވެވުނުދާއިރުގައި މި ސުވާލުތަކަށް ހަމަ ޖަވާބުދެންޖެހޭނެ. އެހެންވީމާ، އެއް ގޮތަކަށް މިކަން ގެންދަވާނީ މިގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން ، މިގޮތުން މިސާލަކަށް ދެންމެ ހާމަން ވިދާޅުވެދެއް އެ މިހެއްގެ ތަރުތީބު ބަދަލު އައިސްގެން ނުވާނެ. އެހެންނަމަވެސް ދެންމެ އިދާރާގެ ލަފާދީ އެ

ވިދާޅުވި ގޮތަށް ޓްރާންސްޕޭރެންސީގައި ބުނޭ އެ މީހެއްގެ ތަޢުލީމާއި ޒާބިތުކަން. އެހެން އިންޓަނެޓް، ޓްރާންސްޕޭރަންސީގައި.
ދެން ގަވާއިދުގައި މި ޓްރަސްޓީ ބޯޑުގައި އެ ކަމަށް އެ މަޝްވަރާކުރެއް އެ މިހާރު ޒާބިތުކަން ނުވަތަ ޤާނޫނުކަން އެހެންވީމާ،
އަޅުގަނޑުމެން އެ ބައި. ދެން އެއާ ގުޅިގެން އިންސާނީ އެ މަޤާމަކާ ގުޅޭ މައުލޫމާތު އެ މީހަކަށް ލިބިގެންވާކަން
ނުވަތަ ޤާނޫނުކަން. ދެން އެއާ ވިއްދާ ޚަރަދުން އެބަ އާދޭ އެ ދާއިރާއާ ގުޅޭ ގޮތުން އެއްވެސް ތަފްޞީލާ އެއް ހުރިކަން
ނުވަތަ ޤާނޫނުކަން. ދެން އަދި އެއަށްފަހު އެބަ އާދޭ އެ ދާއިރާ ކުރިއެރުވުމަށްބޭނުންކަމާއި އެ ދާއިރާ ކުރިއަރަން
ގެންދިއުމަށްބޭނުންކަމާއި އާއްމު ޢިލްމީ ޕާލިމެންޓް މަސައްކަތް ބޭނުން ގޮތުން. ނޫން މި ދުނިޔެވީ އަޅުގަނޑުމެން ފުރަތަމަ މި
ހުރަހަގައި ލީޑަރޝިޕް، މިސާލަކަށް. އެއީ ވިޔަސް އަށް ބެލިދާނެ. އިންޓެގްރިޓީ އަޅުގަނޑުމެން ބަލަނީ އެއަށް އެއާ
މާކްސް އެއް ދިން އިތުރުގައި މިދުނިޔެ ބައިވެރިވެ އަސަރަށްދޭނެ. އެއީ ފުރަތަމަ ބައިގައި ޓާބްލެޓުތަކުގެ ބައިގެ ޖަވާބުދާރީގައި
އަޅުގަނޑުމެން. މިދުނިޔެ 4 ސްޓާރު އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޓީ އިން ހިމަނަނީޔަ މަޖިލީހަށް ފޮނުވާއިރުގައި. އާންމުކޮށް
ނުވަތަ ޤާނޫނާ. ނުވަތަ އާދޭ ބަޖެޓްސިލިކަމް. އަޅުގަނޑުމެން ހިމަނަނީޔަށް ކަމަށް މި ޓްރަސްޓީ. މި ޓާސް ޕާހު
މަސައްކަތަށް ބަލާ ގޮތުން ކޮމިޓީ މަރުޙަލާތަކުގައި އާންމު ސްޓާފްތަކުރުންވާނެ އެވް. އެއީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީ
އިން ކަނޑައަޅާ އުސޫލުތަކެއްގެ މަތިން އެ މީހެއްގެ ޗާޓް މަޢުލޫމާތާއި އިތުރު މަޢުލޫމާތު ވަކި މަޢުލޫމާތު ހުރުމުގެ
އިޖުރާއަތު. މީ އަދި ކުރަންޖެހޭ ޢިލްމީކަން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ ވާހަކަ އަދި މި ރާއްޖޭގެ ރާވާފައިވާއިރުގައި
އަޅުގަނޑުމެން މިގޭ ޕާޓީގައި އެކަން ރޫޅިގެން ދިއުން އަދި އިންޓެގްރިޓީ އަށް މާކްސް ދިނަސް. އެހެންނަމަވެސް
އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ ޓާބްލެޓަކަށް އެ މީހެއްގެ އެޑިއުކޭޝަނާއި އެބިލިޓީ ނުވަތަ އެ މީހެއްގެ އެޑިއުކޭޝަނާ
ބެކްގްރައުންޑު. ދެން އަދި ވަކިން އެބަ އާދޭ ސްޕެސިފިކޭޝަން އެ ޕޯސްޓަށް ބޭނުން އެ ޕޯސްޓްގެ ދާއިރާ، މިސާލަކަށް
އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ބޯޑުގެ ނުވަތަ އެޖެންސީ ޖެންޑަރ ފޯކަލްޕޮއިންޓާ އެޖެންސީ ދާއިރާއާ ބެހޭ ގޮތުން އޭނާގެ ހުރި
ސްކިލްސެޓްތަކާ އެބައިބައި އަންނަނީ. ދެން އެއަށްފަހު އޭނާގެ އެ ދާއިރާ އިން ހުރި ތަޖުރިބާ ކުރީގައި އެޖެންސީތަކުގައި
ހުރިތޯ. އެޖެންސީގައި އުޅެފައި ހުރިތޯ ނުވަތަ ޤާނޫނީ. ދެން އެއަށްފަހުގައި އެނގޭ ވިޔަސް މި އަސާސީ. އެހެންވީމާ،
އަޅުގަނޑުމެންނަކީ އަޅުގަނޑަށް ހިފައި އިތުރު ބައިގެ ދޮރުގައި މިސާލަކަށް މި ޑިސްބައި އެ މީހެއްގެ ޗާޓް
މަޢުލޫމާތާއި އިތުރު މަޢުލޫމާތު ވަކި މަޢުލޫމާތު. އެ ބައިތަކުގެ ފުރަތަމަ ހުރަސްއެޅުމާ ބައިތަކެއް ގެންދިޔަ
ހެން. އެކަމަކު އަސްލުބައި އަޅުގަނޑުމެން ޖަވާބުދާރީކުރެވޭ. އެހެންވީމާ، އެ ބައިތައް ހިމަނަން އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ
ވާހަކަ ދަންނަވަން.

ރިޕޯޓަރުން ވާހަކަދެއްކުން:

އާދޭ، މިހާރު މި ހުށަހެޅުމުގައި އޮތް 4 ބައިގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ. ދެން މި 209 ވަނަ މާއްދާ އިން އެޖެންޑާ
ޖެންޑަރގެ ބާބު މި ފެށޭ. އާދައި މި ޓްރަސްޓީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަކި ޚާއްޞަކޮށް ބޮޑުވާ މުސްތަޤްބަލު އެޖެންޑާ

ޖެންޑަރެއް ހުންނަންވާނެ އެވެ. އެހެންވީމާ، ވަކި ޒާތަކަށް ބުރަދުވާ މުސްތަޤިއްލުކަން މި ބެލުނީ އިންޞާފުވެރިގެ
ބެހެއްޓުން ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން މި ބަލަނީ. އާދެ، އަޅުގަނޑު ޝާހިމް އަށް މިހާރު ފުރުޞަތު އަރުވާލައި ދެން މިކަން
ނިންމާލާލައި އަޅުގަނޑު އިންޓަވިއުކުރުން ދުވަހެއް ކަނޑައަޅާލައި މި ބައްދަލުވުން އަންގާލާނަން.

މުލަކު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝާހިމް އަބްދުލްޙަކީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު ނާޝިދު ހުށަހެޅުއްވި ފުރުޞަތާއި ކެބިނެޓަށް އަޅުގަނޑު ހަމަ ޝުކުރުއަދާކުރަން. ދެން ޤާބިލުކަމާ މި ބައިބައި ކޮލިފިކޭޝަންގެ ބައިގައި ދާނެ. ތަޢުލީމީ ފެންވަރު ވެސް މިގޮތް ބައިގައި ދާނެ. އަޅުގަނޑު ދެންނެވީ ތަޢުލީމީ ފެންވަރަށް މާކުސް ނުދޭކަށް ނޫން. ދެން އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނާލަންވާނެ މިހާރު މި ހާއްސަ ފަންނަށް. މި ފަންނަކަން ކޮލިފައި އެއް ނޫނެ. ތަޢުލީމީ ފެންވަރު މިސާލަކަށް ބީ.އޭ އަކަން މިސާލަކަށް ޑިޕްލޮމާ ބީ.އޭ އެއް އޮތްވެގެންނެއް. މި ފަންނަކީ ސްޕެޝަލައިޒް ފަންނެއް. އެހެންވީމާ، މިފަންނަން ކޮލިފައި ވާނީ ފުރަތަމަ އާއި އެކަމުގެ ތަޖުރިބާ ޖެހިގެން ޑިގްރީއާއި އޮވެގެން. އެހެންވެގެން އަޅުގަނޑު ދެންނެވީ މިއަދު ކޮލިފައި ވާ ކަމަށް ވަކިން މިއަކަން ތަޢުލީމީ ދަރަޖަ އާއި ދޭ ބޭރު ގޮތް. އެކަމަކު ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ކުރިމަތިލާ ކަމަށް ވަކިން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ވަކި ގޮތަކަށް މަޢުލޫމާތު އާދޭ ޖޮބުގައި ހުންނަންޖެހޭ ކަމެއް. ދެންޖެހިގެން އެހެން އެކަމަށް ބައިވަރު ދާއިރާ. އެއީ ކޮލިފައިވާ މާކުސް ދިންޖެހޭ ޖޮބަކީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ގަވާއިދުން މި ހާއްސަ މާއްދާތަކާ ޖެންޑަރު އެޕްލިކޭޝަން. އެކަމަކު އަޅުގަނޑުމެން ކާމިޔާބު އެއް ނިސްބަތެއް އެ ބަލާ މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން ހުށަހެޅި މަޤާމުތަކާ ބޭނުންވާ ކަމަކު ވަކިން އެއީ ކޮންސިޑަރކުރަން އަޅުގަނޑުމެންނަން ނިންމިދާނެ. މިސާލަކަށް މި ސަބްޖެކްޓަކަށް އެޑިޓަރ ޖެންޑަރުގެ ސަބްޖެކްޓަކަށް ކަމަށް ނަގާނެ ސިވިލް އެވިއޭޝަން ތިއަރީ އެއް ނަގައިގެން ހަދާފައި ހުރިމަ. ނޫނީ އެބްޖެކްޓް އިންޓަރނޭޝަނަލް ކަމަށް ނަގާނެ. އެހެންވީމާ، ތަޢުލީމީކަން އެހާ ބޮޑު ފުރުޞަތެއް ދޭން އަޅުގަނޑުމެން ޕޮއިންޓް ނުކުރެވޭ. އަޅުގަނޑު ތަޢުލީމީކަން މާކުސް ނުދޭކަށް ނޫން. އެހެންކަމުން މިއީ ގޮތަކަށް ކަލަ ވަކި ފަރާތަކުން ދަށް ގޮތަކަށް ހަމަ ބަލައިގަންނަން އަޅުގަނޑުމެން ހޯދަމުން. ދެން ސެކްޝަނުގެ ބޭފުޅުން ނުކުންނާނެ. ނޫން ހަމަ އަޅުގަނޑުމެން ކަހަލަ ސްޓާފުން ބޭނުން ކުރެވޭނެ. ދެން އަޅުގަނޑު ޕޮއިންޓު ކުރަންވީ ތަޢުލީމީ މާކުސް ދިނުމަށް ޕްރޮސެސް ހެދުން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު އެ ސިޔާސަތު ތަޢުލީމީ ކަމުގެ އިތުރުން ޕްރެކްޓިކަލް ތަޖުރިބާ ނެތްކަމާ. އަޅުގަނޑު ޖެހޭ ގޮތުގެ ސަބަބަކީ އެ ދާއިރާގެ ތަޖުރިބާ. ދެން ތަޢުލީމީ ކަމާ ބެހޭ ކަންކަން އިން ބެލުމަށް ހަމަ ބޮޑު ބައިވެރިވުމާ ދާއިރާ ކަމާ ހަމަހަމަ ދޭން.

އަޅުގަނޑު ކޮންމެހެން ބަލާ ކަމަށް ކޮލިފިކޭޝަން މަސައްކަތް ނިންމުމަށް. ދެން އިންސާފުވެރިގޮތުން މުއްދަތު ދީފައި ވަނީ ޕްރޮފެޝަނަލް ބައިވެރިކަން. ދެން އިސްލާމީ ގޮތުން އެ ފޮނުވައިގެން މިކަމަށް ނިންމާލަން.

ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ޕޮއިންޓުކުރަން. ދެން ޕްރެކްޓިކަލް ތަޖުރިބާ ބޭނުންވާ ކަމަށް ވިސްނާ އެއީ މި ޚިޔާލު. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ޕޮއިންޓުކުރާ ކަމެއް ފުރަތަމަ ދޭން ހަމަ ދީފައި ވާނީ ދަށުން ވަކި ކަމަށް.

އަޅުގަނޑުމެން ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ކަންތަކުގެ އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ސިޔާސަތު އޮތުމަށް ބެލެވޭ ތަޖުރިބާއަކާ ހަމަ ނުވެސް. އަޅުގަނޑުމެން މިލެވެލައިން ކަމަށް ކުރަން. އޮތީ ސިޔާސަތު އޮތުމަށް އެކަމާ ކަމަށް ވަކިން

އަށްއެކޭވެސް ވިސްނާލާނީ ކަންނޭނގެ. އެހެން ނޫން ކަމަށް ވަންޏާ ސީރިއަސް އޮމިޝަނެއް ނެތް ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޓީއަށް ޤަބޫލުކުރާ ކަމަށް ވަންޏާ އަޅުގަނޑު ހަމަ ނާޝިދު ހުރިހާ ޓޮލިރޭޝަން 15%، އެކްސްޕީރިއަންސް 15%، އިންޓަގްރިޓީ 60% ދެން ޕީއާރސްގެ ދިރާސާއިގެ ސިކިއުރިޓީއާއި ވިޒިޓް މި ބައި އެކަށީގެންވާނެ 10%. އެހެންވީމާ، މި ސުވާލުތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން އިންޓަވިއުގައި ކުރިއަރަން. އަޅުގަނޑު ހަމަ ރިޕޯޓު ހުރިހާ ބޮޑަން އަޅުގަނޑުމެން މާކްސް ދީ ނިންމާއިރު 75% ކޮމިޓީގެ އޮޕަރު މިން، 75% މިނަށް ފިޔަވައި ކަމަށް ވަންޏާ އެއީ ދެން އަޅުގަނޑުމެން މަޝްވަރާކޮށް ރިކަމެންޑްކުރަން ހުރިހާ ނަންބަރުތަކުގެ ބޭރުން އެ ބޮޑުވާ ހިސާބުކުރެވި ކަމަށް މި އަޅުގަނޑު ފެނޭ ހަމަ ޤާނޫނުގެ ވާހަކަ ދަންނަވާލަން.

ރިސާޗަރުން ވާހަކަދެއްކުން:

އާދެ، އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ކުރުދަރަކާ އެއްޗެހި ބައްލަވާ ކޮންމެވަރަކަށް. ކޮމިޓީގައި މި ބޮޑުވެގެންނަން ސަރުކާރުގެ ފަށް ކޮމިޓީނަން. ދެން އަޅުގަނޑުމެން ވަގުތު އޮފީހެން އިންޓަވިއު މި ޕްރޮސެސް ފަހަނަޅާނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ރަސްމީ ޖަލްސާ މި ބޭއްވި ގޮތުގެ ނޫނަސް އިންޓަވިއުކުރަން ބޭއްވި ޖަލްސާ ބޭއްވީ. އެހެންވީމާ، ޖަލްސާ ނިންމަ ގޮތަކަށް އަޅުގަނޑު އެ ކަންތައް ރަސްމީ އެދެވިގެން ނިޔާއް ފަސް އެ ބޮޑުމަދަން ފަސް ދިޔައި މި ބޮޑުވެގެންނަން ޝައުރުކުރަ ކުރުމަށް އެދެވިގެން ނިޔާއަށް ގޮތަށް އެ ބޮޑު އަނެ ފަސް ފުރުސަތު. ރަނގަޅު ސުވާލުތަކާ ފަސް ހަމަ ތަފާސްހިސާބު ކޮށްދީ ވަގުތު ކުރިއަށް. އާދެ، އިތުރުކަމެއް ނެތިވާ އެކަ އަޅުގަނޑު އެހެންވީމާ، މިއަދުގެ ޖަލްސާ ނިންމާލާނަން. ޝުކުރިއްޔާ، އާދެ.

ބިލްމަދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުލްމަދު ރަޝީދާ ވާހަކަދެއްކުން:

އާދެ، އަޅުގަނޑު މި ވާހަކަ ދަންނަވާލަން އެހެނިހެން ކަންކަމުގެ ތެރޭގައި. އެހެންނަމަވެސް މި ކަމާ ގުޅޭ ދެންމެ މި ނިމުނު ކަންތައްތަކާ ރިޕޯޓް އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވާނެ. މި ވިދާޅުވީ ދެންމެ ޖޫރީގައި ތަޢާރަފް. ރިޕޯޓް ހިނގައިދާ ދާނީ މި ކަންތައް. ދެން އަޅުގަނޑު ހަމަ އޮބްޒަރވޭޝަން އިންޓަގްރިޓީ އަދި އާއި ބޮޑު ޕްރޮސެސްގައި ދިޔައިމަ އަޅުގަނޑަށް އެހާ ބޮޑަށް ޑިސްކަޝަނާއި ފަސް ދިމާވާނަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިސާޗަރުން ވާހަކަދެއްކުން:

އާދެ، މިހާ ހިސާބުން މިއަދުގެ ޖަލްސާ ނިމުނީ. ޝުކުރިއްޔާ.